

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

౩.౧౨.౨౬

VOL. 6.

జేన్న పట్టణము 1919వ సం॥ ఆగస్టు నెల 16 వ తేది శనివారము

NO. 114

సంపుటము. ౬

సిద్ధాంతి నామ సంవత్సర శ్రావణ మాస బహుళ శుక్ల చతుర్థి.

సంచిక ౧౧౪

కేశవకాంత తలనూనె (వైట్ ఆయిల్ ఇందులో కేశపులలేవు.)

ప్రకృతము మార్కెట్టులోయందు వాటి కన్నీటికంటె మిక్కిలి చాకయ్యేది. (1581)

(దీనియొక్క గుణాతిశయములకు మెచ్చి గ్యాలియర్ వద్దరహస్యము ఒక యోగ్య రాజకృతము మైత్రులు 19వ సం॥ ఒక ప్రాజాపతికమును కమిటీవారు ఇచ్చి యున్నారు.) కేశవకాంత తలనూనె ప్రత్యేకముగా శ్రేష్ఠమైన చెట్టికాయల నూనెతోను పరిమళమైన పువ్వుముల నుండియు తయారుచేయబడినది. ఇది అన్ని తెలుగు జనులకును తగినది. తలవెండ్రుక లూడిపోవుటను నివారించుటకు మృదువుగాను నల్లగాను పెరిగినట్లు చేయును. ఇచ్చియు గాక కేశవ కాంత తలనూనె బహుళముందు తలనూనె లన్నిటి కంటెను మిక్కిలి చతురయ్యేది. వాటియు బీదలకు బాగ్యవంతులకు తగినది.

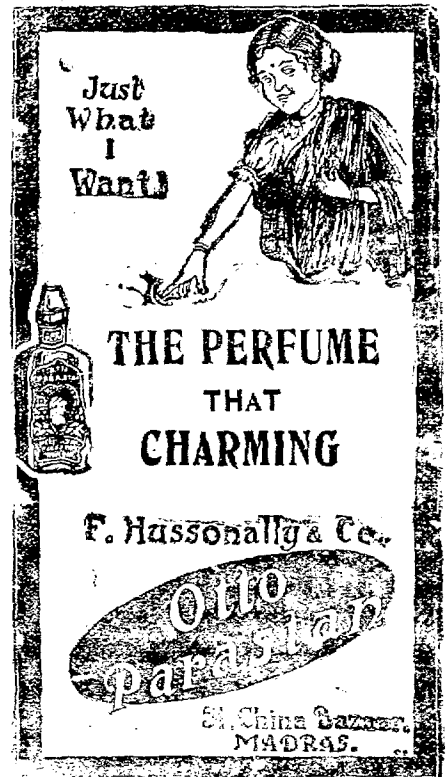
కేశవకాంత తలనూనెలో మెదడుకు చెడపు చేయునట్టి వైట్ ఆయిల్ కలిపినదిని రుజువుచేయువారికి రూ. 1000 లు ఇవ్వఁగా నియోజును.

ఒకసారి తెప్పించియ్యదిన మిక్కిలి తెలియును.

కొత్తకొండపట్టు భిక్షులు కలసి 1 బుడ్డి వల రూ. 0-15-0.

ముఖ్యమంత్రి:— కేశవకాంత తలనూనె బుడ్డికొండ బహుమతి టిక్కెట్లుండును.

The Keshav Perfumery Works,
147, Abdul Rahman Street, Bombay. No. 3.

Note

Note

Salicylic Acid

The best quality of this can be had of

Messrs. Parry & Co.,

Box 12, Madras.

For price & other particulars apply.

Mr. G. W. M. Reynod's Novel
Other Big Type Editions.

GRACE PARLING or	Rs. A.
The Heroine of the Fern Island	0 12
Mary Price 8 vols. Rs. 5- Parrioides 3 vols.	1 12
Faust 2 vols. Rs. 1-8-0 Wagner 3 vols.	1 12
Seamstress in 2 vols. Re 1. Margaret 4 vols.	3 0
Neordmancer 3-vols 2 4 0. Agnes 9 vols.	6 0
Old London, 3 vols 2-4-0. Mary Stuart 2 vols.	1 4
Pope Joan 3 vols. 1-12-0. Coral Island 4 vols.	3 0
Kenneth 4 vols Rs. 3 Suidier's Wife 2 vols.	1 4
Robert Macaire in 2 vols.	1 0
Young Duchesse, in 4 vols.	3 0
Bronze Statue 4 vols.	2 0
Canonbury House in 3 vols.	2 4
Rosa Lambert, 4 vols.	3 0
The Massacre of Glencoe 4 vols.	3 0
Mysteries of London 13 vols.	7 0
Mysteries Court of London 17 vols.	12 0
Emperess Eugene's Boudoir 3 vols.	2 4
Mad Middleton 2 vols.	1 8
Rye House Plot 4 vols.	3 0
Pickwick Abroad 3 vols.	2 4
Love of the Harem in 4 vols.	3 0
Young Fisherman, complete	0 10
Master Timothe's Book Case 3 vols	1 12
Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 vols.	1 0

(Postage etc. Extra for all Books)

The SUPREMACY WATCH Co,
Post Box 167 (A) Madras. E.

సత్యాగ్రహ స్వదేశి ధోవతులు

హిందూ దేశమునందు తయారైన నూలుతో మన దేశపు చేతియగ్గుములవలన నేయబడినవి.

ఇరుకంటి లేక గుండంచు 60-వ నెంబరు 54 అంగుళముల వెడల్పు గలది గజము 1-కి 1-0-0.

ఇరుకంటి లేక గుండంచు 40-వ నెంబరు 54 అంగుళముల వెడల్పుగలది గజము -కి 0-14-0.

సాధారణమైన తువట్లు, ట్విల్డ్ 1-కి 0-10-0 అంతకువైన వెలగలిగినవి కూడ యున్నవి

నూలు చేకరుమాట్లు 60-వ నెంబరు 1-కి 0-4-0

స్వదేశి బండస్టియల్లు కంవెనీ,

595, హాడిసోన్ పేట్ రోడ్డు, లిమిటెడ్, కంజీవరం. (962)

చవినా పరిమళద్రవ్యముల రాజా చవినా !

ఆటో దిట్ బహార్

ఈ పరిమళముగాను కొంతకాలమునుండి అత్యుత్తమ వాసనయును కలదు. ఆటో దిట్ సారాయి మొదలగువాటి యొక్క సంబంధము వాటికాలేదు. చేతిగుడ్డలో గాని వాటికాలయైన గాని 2-3 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నందన వనము మధ్యలోనుంటే యెంత కుఱుకుయిన వాసనను అది కవిచ వచ్చునో అంత అనుభవింతురు. ఇతర వాసనలు దీని నేనుండినాయీ ఆటో దిట్ బహార్ యొక్క వాసన ప్రాధాన్యముగా నిలుచును. ఈవినమే ఒక బుడ్డికి వ్రాసిపంపుడు.

వెల 1/2 ద్రాము బుడ్డి 1-కి రూ. 0.8-0	చి. పి. చాన్
,, 1 ద్రాము బుడ్డి 1-కి ,, 0.12-0	రూ. 0.4-0
,, 1/2 అవున్సు బుడ్డి 1-కి ,, 2.0-0	ప్రత్యేకము.

126 చిద్భుత నివారిణి. 100

ప్రొఫెసర్ జేమ్సుగారి

(కాల్కత్తా) టానిక్ కెరెన్స

ఇది బలహీనులకును నీరసులకును ముందు. నిద్ర లేకుండుట, జ్ఞాపకము తక్కువగుట, మెదడు దిమ్మగా నుండుట, బనియం దెంతమాత్ర మిచ్చు లేకుండుట, విస్మయము, బలహీనము, ఆయాసము, శుక్ల నవ్వుము పోగొట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు, గృహస్థులకు, వర్తకులకు, మనోబద్ధులకు మొదలగువాటికి ప్రతీ స్తమైత ముండు. బలమును గలిగించును. అనేక వేలముంది ఇ దువలన బాగుచేసినవారు. నీచుకూడ నేటిదిగమే ఒకబుడ్డిని కొని దానియొస్తరు ఒకమాను శరీరీంపుము.

25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0
40 ,, ,, ,, 2-0-0
ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ అండు శిమిక్ టానిక్
నెం 155, హమ్మపనీడు కిర

మదరాసు ఆంధ్ర సదరమరాట
రైల్వేకంపెని లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇకాంపౌరేటు చేయబడినది)

నోటీసు (1724)

ఎం. అంబ. ఎస్. ఎమ్. రైల్వేమీనుగా పోవునట్టి బండ్లయొక్క రాకపోకల కాలపరిమితి ఈ క్రింద చూపబడిన ప్రకారము 1919-వ సంవత్సరము సెప్టెంబరు నెల మొదటి తేది నాడువారము నుండి మార్చిబడు నెల అందరికిని తెలియజేయుచున్నాము.

(బ్రాడ్ గేజ్)

సాత్ వెస్ట్రన్ మద్రాసునుండి బెంగళూరుకు

1. నెం 7 రు, డౌన్ బెంగళూరు మొయిలు ఇకముందు మదరాసు సెంట్రలు స్టేషను నుండి సాయంత్రము 6 గం-30 నిమిషములకు బయలుదేరుటకు బదులు రాత్రి 8 గం-45 నిమిషములకు బయలుదేరుటకు ఉదయం 6 గం-35 నిమిషములకు బయలుదేరుటకు బదులు 6 గం-30 నిమిషములకు చేరును. శోలింగర్, విరింజపురము, కచ్చూరు, కృష్ణరాజపురము, బెంగళూరు ఈస్టు స్టేషనులవద్ద ఈ బండి ఆగదు.

2. నెం 8 రు, అప్ బెంగళూరు మొయిలు బెంగళూరు సిటి నుండి రాత్రి 8 గం-10 నిమిషములకు బయలుదేరుటకు బదులు 8 గం-45 నిమిషములకు బయలుదేరుటకు మదరాసు సెంట్రలు స్టేషను ఇక్కడ కారమే ఉదయం 7 గం-30 నిమిషములకు చేరును. బెంగళూరు ఈస్టు, కృష్ణరాజపురము, విరింజపురము స్టేషనులవద్ద ఈ బండి ఆగదు. అయితే తిరువాలంగూడు, కడంబత్తూరు, విల్లివారిము స్టేషనులవద్ద ఆగదు.

3. నెం 15 రు, డౌన్ ప్యాసంజరు ట్రెయిను మద్రాసు నుండి ఉదయం 7 గంటలకు బయలుదేరుటకు బదులు 7 గం-45 నిమిషములకు బయలుదేరుటకు బెంగళూరుసిటి రాత్రి 6 గం-35 నిమిషములకు చేరుటకు బదులు 7 గం-40 నిమిషములకు చేరును. మనూరు, మోసూరు బైపాస్ ట్రెయిను స్టేషనులవద్ద ఈ బండి ఆగదు.

4. నెం 16 రు, అప్ ప్యాసంజరు ట్రెయిను బెంగళూరుసిటి నుండి ఉదయం 6 గం-50 నిమిషములకు బయలుదేరుటకు బదులు 7 గం-20 నిమిషములకు బయలుదేరుటకు సెంట్రల్ స్టేషను రాత్రి 8 గం-15 నిమిషములకు చేరుటకు బదులు 7 గంటలకు చేరును. విన్నమంగలం, మిన్నల్ స్టేషనుల వద్ద ఈ బండి ఆగదు.

5. నెం 19 రు, ప్యాసంజరు ట్రెయినుకొత్తగా మద్రాసునుండి రాత్రి 9 గం-45 నిమిషములకు బయలుదేరుటకు బెంగళూరుసిటి ఉదయం 8 గం-10 నిమిషములకును బెంగళూరుసిటి బదులు 10 గం-40 నిమిషములకును చేరును. ఈ బండి కొరటూరు స్టేషనువద్ద తప్ప తతిమస్టేషను లన్నిటివద్దను ఆగదు. ఇప్పుడు బెంగళూరుపేటనుండి బెంగళూరు సిటికి పోవుచున్న నెం 10 రు, ప్యాసంజరు ట్రెయినుకు బదులు ఇకముందు ఈ ప్యాసంజరు ట్రెయిను పోవును.

6. ఇప్పుడు బెంగళూరు సిటి నుండి సాయంత్రము 4 గంటలకు బయలుదేరుటకు బెంగళూరు మూత్రమే పోవుచున్న నెం 20 రు, అప్ ప్యాసంజరు ట్రెయిను ఇకముందు సాయంత్రం 4 గం-10 నిమిషములకు బయలుదేరుటకు మద్రాసు సెంట్రల్ స్టేషను ఉదయం 5 గం-30 నిమిషములకు చేరును.

అంబత్తూరు, విల్లివాకము, కొరటూరు ఈ బండి ఆగదు.

7. కె. జి. ఎఫ్. రైల్వేకు చేసిన రాణిపేట శాఖకును చెన్నపురి పేటలకును చేరినట్టి రైలు బండ్లయొక్క రాకపోకల కాలపరిమితి స్వల్పముగా మార్చబడియున్నది. సదరు మార్పుల వివరములు యే యే స్టేషనులకు సంబంధించినో ఆయా స్టేషనులవద్ద ప్రకటింపబడును.

8. ఇప్పుడు మద్రాసునుండి రాత్రి 8 గం-40 నిమిషములకు బయలుదేరు విల్లివాకము పోవుచున్న నెం. సి. 83 రు. లోకల్ ప్యాసంజరును విల్లివాకమునుండి రాత్రి 9 గం-20 నిమిషములకు బయలుదేరు మద్రాసుకు వచ్చుచున్న నెం 84 రు లోకల్ ప్యాసంజరును రద్దుచేయబడినది.

నార్తు ఉన్నతను

9. నెం 1 రు డౌన్ కలకత్తా మొయిలు మద్రాసునుండి ఇక్కడిమాదిరి సాయంకాలము 5 గంటలకు బయలుదేరుటకు బదులు ఇకముందు సాయంకాలము 5-గం 20 నిమిషములకు బయలుదేరును. నెం 10 రు, అప్ ప్యాసంజరు ట్రెయిను యొక్క కాలపరిమితి (Timings) గూడూరు మద్రాసు స్టేషనులకు మధ్య స్వల్పముగా మార్చబడినది. మద్రాసు ఇక్కడి మాదిరియే రాత్రి 7 గం-20 నిమిషములకు చేరుటకు బదులు 7 గం-30 నిమిషములకు చేరును

1-9-1919-వ 1-వ తేదీ మొదలు మద్రాసు నుండి బిట్రగుంటకు రాకపోకలు సలుపు రైలు బండ్లయందు ఫలహారములబండి గూడ నేర్పరుక బడును. ఆ బండ్లలో నెం 1 రు, డౌన్ కలకత్తా మొయిలు బండి మద్రాసు సెంట్రలు స్టేషనునుండి సాయంకాలము 5 గం-20 నిమిషములకు బయలుదేరు బిట్రగుంటకు రాత్రి 10 గంటలకు చేరును.

నెం 2 అప్ కలకత్తా మొయిలు బిట్రగుంటనుండి పుదయము 6 గం-10 నిమిషములకు బయలుదేరు మద్రాసు సెంట్రలు స్టేషనుకు బదులు 11 గం-15 నిమిషములకు వచ్చును

నార్తు వెస్టులను.

10. నెం 13 రు, డౌన్ ప్యాసంజరు అర్కోణమునుండి సగలు 3 గం-15 నిమిషములకు బయలుదేరుటకు బదులు 3 గం-5 నిమిషములకు బయలుదేరుటకు రేణిగుంట ఇక్కడ కారమే సాయంత్రము 4 గం-45 నిమిషములకు చేరును. ఈ బండి పోన్ కడీ, వేంగుంట, తడుకు స్టేషనులవద్ద ఆగదు.

మిటర్ గేజ్.

11. నెం 232 రు, మిక్సెడ్ ట్రెయిను కాట్వాడి నుండి రాత్రి 11 గం-10 నిమిషములకు బయలుదేరుటకు బదులు 11 గం-40 నిమిషములకు బయలుదేరు చిత్తూరు రాత్రి 12-32 నిమిషములకు చేరుటకు బదులు 1 గం-2 నిమిషములకు చేరును.

12. నెం 1 రు, అప్ మొయిలు ట్రెయిను నెం 2 రు, డౌన్ మొయిలు ట్రెయిను, మైసూరు రైల్వే నారోగేజ్ కు పోవునట్టి ప్రయాణీకుల కొరకును, పార్సల్స్ కొరకును యస్వంతపూరు స్టేషనువద్ద 2 నిమిషముల వరకు ఆగదు.

శ్రీమద్భగవద్

గీతా రహస్యము

547 అను 1437

కర్మయోగ శాస్త్రము

శ్రీబాలగంగాధర తిలక కృతము

శ్రీ సోమ ప్రహ్లాద శాస్త్రి చే వరిపర్చితము.

ప్రతి 1.కి ధర రూ. 3-4-0.

వావిళ్ల - రామస్వామి శాస్త్రులు లండన్ పస్సు, 192, ఎన్ ఫ్లనేడ్, చెన్నపురి. ఈ.

భారత దేశము.

సంయుక్త రాష్ట్ర విధానము.

బర్మాద్ల పశాటనుగారు. (రెంబలి)

న్యాయాధ్యక్ష నరహరి ప్రకటించుచున్న "పాలిటిక్స్ రైన్స్ క్వార్టర్స్" అను పత్రికకు భారతదేశసంస్కారణములకొరకు వ్రాసిన వ్యాసమును, ఆ వ్యాసమునది కొన్ని ప్రధానభాగాలు నిట వివరించుచున్నాము.

ఆక్స్ ఫర్డ్ కాలేజీ లను పరిశోధనాగ్రామములలో దక్ష భారతదేశభుక్తములకు మిక్కిలు లేకు. కార్యోహమున నీ పరిశోధనాగ్రామము చూపు ఆలస్యమును వీరునుకొన రాష్ట్ర భారమును కేంద్రీకృతముగను నీ పరిశోధనాగ్రామమున కతికారమున నుండుటయు, భిక్షుత్వముండలననకృతు వీరేకమునకు బ్రతుక్కించుచుండుటయు వీయెడల విముఖత వ్యాపించుటకు కారణభూతములు. రాష్ట్రీయ పరిభ్రమములకు చాలవరకు స్వాతంత్ర్యము నిచ్చుటకై నివేదికయందు గానింపబడిన చూచన యెల్ల రయోహారమును బహుశః ఇచ్చటనే యొక నిర్ణీతాశయమును, ఒక నియమిత దృష్ట ధమును వెల్లడించుచున్నది. మాండు ఫర్డు విధానకర్తలు కేంద్రభుక్తము వారి అధికారమును తగ్గించుచుండిరా? లేక వారి దృష్టమును వెట్టి నిర్ణీతరాష్ట్రాంగ నిర్మాణవిధాన మైన నున్నదా? ఈ విషయమున వ్యాసమున దిగ మూకీభావము వహించుచున్నది. కాని యావేదికము సుకభాగమును నివేదికకర్తలు "సంయుక్త రాష్ట్ర విధానము" భావనావిన్నాములు" భారతదేశమున నుండలనెడి ఆశయమును వెల్లడించుచుండిరి. కాని, యీ ఆశయాలన్ని మిగులదూర స్థమున నీ భాగముకతో నిరూపించుచుండిరి. మరయొక పోట్, రాష్ట్రముల కెట్టి అధికారమును లేకపోవుట లేకను, ఏక ప్రభుత్వవిధానము ప్రబలించుటకు భారతదేశమునకు సంయుక్త రాష్ట్ర విధాన ముపకరింపదని వీర తెలిపియుండిరి కాని యిది సరికాదు (వర్తి రాష్ట్ర) ఇకను ఏకాశయమునను, స్వీయచారిత్రక సాంప్రదాయములకు నుండుట సంయుక్త రాష్ట్ర విధానమున కావశ్యకము. ఈ విన్నాములు భారతదేశమున గావనగుచున్నదా? ఇది గావనగుచుండుట నిశ్చయము. వర్తి రాష్ట్రమును తన అధికారములో కొంత భాగమును కేంద్రీకృతమునకు కదలివేయ నక్కర లేదు. బ్రిటిషు దీవులను సంయుక్త రాష్ట్రములుగ నిర్మించలె ననెడి చూచన పార్లమెంటు సభయెడల నున్నది ఈ దేశమున నేకవిధాన పరిభ్రమము గావనవచ్చును. ఈ విషయమును ప్రజా నిర్ణయమున బట్టియే పరిష్కరించుట వలసదు.

భారత రాష్ట్రములు సంయుక్త రాష్ట్ర నిర్మాణమునకు తగిన యెడల నీ విధానము భారతదేశమున నుండలనెడి ఆశయము ఇదియే గావన ఆశయము? నిశ్చయముగా వాటి, పోట్, వాగ రకములతో విభేదములు గల వివిధ భావు లీ భరతభూమియన నివసించుచున్నారు. వీరి వీరి కృత్రిమము పరిధిగను సంసోపించుచు, వీరెల్లరకు నీ యొక్కక నో దియటకు మార్గమునకి ఇట్టి స్థితిలో సంయుక్త రాష్ట్ర విధానముకంటె వేరు పథతి యొకొకటి గలదా? కనదా, అట్టిగియూ దక్షిణాఫ్రికా, ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములలో నిట్టి విధానము వెల్లడి యగుచున్నది. కావున నిదియే భారత రాష్ట్రాంగ సంస్కరణాద ర్శమై యుండవలెను.

భారత ప్రభుత్వమునకు సంబంధించిన భాగమునెడలనే మాండు-ఫర్డు నివేదికతో భారతముల నేకులకును, కొందన విరోధియులకును ఆకాభంగము కలుగుచున్నది ఇది యంత మాత్రము సంస్కరించబడలేదు. ప్రజా ప్రతినిధి సంఖ్యా భావాభ్యుదయ గల కావనసభా నిర్మాణము కలన అధికార ప్రాబల్యము తగ్గినదెడల నిక్కము. కాని స్టేటు ప్రొవిన్సు నిర్మాణములన ఈ కావన సభాధికారము నాచుమా ర్మమైనది. మాండు-ఫర్డు నివేదికము ప్రస్తుతపాలనావిధానాభియతులే నిర్మితమైనది. ఇందు రాజ్యపరిధిభూద సంకరముచేసెను. వీరు నిష్ఠా ఉద్యోగుల యెల్లరసారము వర్తించిరి. మాంటూ గూగారు దేశమందంతటను సంచారము చేసిరి, ఈ సంచారము సంతకు ఏర్పాటుచేసినవారుకాద ఈ యుద్యోగులే ఇట్టి స్థితిగతులలో ఈ నివేదికయందు భారత ప్రభుత్వమునందల రావలసిన పర్యవసానము, భారత ప్రభుత్వమునకు పార్లమెంటు నెడలగల భాధ్యతను గూర్చిన వాక్యములును కావనవచ్చుట యం దావశ్యక మెద్దియు లేదు. ఈ భాధ్యతయన సర్వముమిగి నిరంకుశాధికారసంకల్పదాయానుగుణ్యముగ పాలించుటకు స్వాతంత్ర్యము గలిగియుండుటకంటె తరేమన్నది? ఈ భాధ్యత

యంతయు మెసపాటి మియా కల్లోలమును గాని, మింట్ మోర్లీ ను సురక్షణములక్రింద జరిగిన ఆందోళనమును గాని ఆపగలిగెను?

భారత ప్రభుత్వము కలవరమునకు గారణభూతమని భారతీయుల యభిప్రాయము. ఈ పరిపాలనమునకు పావుల ఆక్రమణకు కట్టెలు మట్టెలు పెట్టెలు. దీనినే భారత ప్రభుత్వము ప్రోత్సహించుచున్నది. భారత ప్రభుత్వమును సంస్కరింపని యెట్టి విధానమైనను భారతీయుల తాత్కాలికామోక్షమునై బడయవలదు. ఈ సంస్కరణము లేనికే యెట్టి రాజ్యాంగ విధానమైనను విఫలత నొందునని మింట్-మోర్లీ సంస్కరణ చారిత్రికమే తెల్లము చేయుచున్నది. సామాన్య జ్యోతిష్భాష్య కార్యకర్తలకు కల్లోలములో నిక నొక భారతీయుని నియమించుటకంటె నెట్టిలాభములేదు. మరియు, ప్రస్తుత కాననసభయందలి ఆపధికారసభ్యుల వాక్యములకు చెందిన యెట్టి భారత ప్రభుత్వమువారు యందురాబోవు కాననసభల యిష్టాపారము వర్తింపని చెప్పుటకు వీలులేదు. భారత ప్రభుత్వమును గూడ పాలనాకాళమును ప్రజాతంత్రముగాను, ప్రభుత్వము ప్రజాతంత్రము విధింపని బహుసంఖ్య ప్రభుత్వమునందును, దూరదృష్టియు కల్గియు, పార్లమెంటు సభ్యులతో వీరంతమాత్రము తీసిపోని స్పష్టము కాగలదు. ఇట్టివాని చేసిన కాననములు, ఏమి రోలులు కాననములకంటె ఎక్కువకు క్రోధముగ చేకూరునందలి ఆరాజకమును, ఇష్టమును వాళ్లను చేయవలెను. ఇందుములమున ఆంగ్లేయుల తీవ్రతనునకు స్వరూపాలము నొసంగుట నిజముగ కత్తూపాలమునకులై యున్నట్లు సుశక్తము కాగలదు. ప్రస్తుతము భారతవిద్యాధికుల ఆంగ్లేయులకు చునోవైశ్వర్యము లేదను కళికమును తొలగించుకొనుట తీవ్రమైనది.

ఇక నొక విషయము కలదు. సామాన్యార్థికాధికారము కాననసభాపూర్వక మైకమెడల నీసభ వా రెక్కడును సంతృప్త కుంకములను విధించెదరు. నివేదిక నుడిచి నటుల యీ విషయమున విచారకే భారత తేజమును తీవ్రభావము జుడయించి ఎ ఇందుములమున లాంకా మైకమెక్కయు ఇందో బ్రిటిషు సంఘము వారి యొక్కయు ప్రాతినిధ్యము వృద్ధియగునుగాని అంగ్లేజీయునకు భారతజేతమున ఆర్థిక దాస్యము నొనర్చుట ట్టుండుట వ్యాధిమా? బ్రిటిషు వ్యాధి మాత్రాన గణ్యమా? కలన రాజ్యముల కొక మాత్రమును భారత తేజమునకు నేరొక సూత్రమును ఏల ఆనువర్తింపజేయవలెను. స్వాధీకారము తప్ప ఇట్టి విధానావలంబనమునకు నేరొక కారణము లేదు.

భారత కాననసభ కొనంగబడిన ఆధికారవిషయమున మాత్రమునే గాక డ్రేటు కవునిని నిర్మాణమున గూడ ఈ విధానము లోకభూయస్యుని నున్నది. ఆధికారుల ప్రాబల్యమునకు సంతకము నై యీ రెండవసభ నిర్మితమైనది. ఇది సంతకము భావనాఫలితము. భారత ప్రభుత్వము సంయుక్తరాష్ట్ర విధానము ననుసరించి యుండవలె ననెడి ఆదర్శము నంగీకరించునెడల ఈ సభయందు ప్రభుత్వమున రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకు ప్రాతినిధ్య ముండవలెను. ఇది యిదిగర సంయుక్తరాష్ట్రపాలనములలో గానవచ్చు విశేషము. ఒకసభ ప్రభుత్వ ప్రాతినిధ్యమున, మరియు కభ ప్రాతినిధి నిధులను గలిగి యుండుటచే జాతీయ జీవనాన్నకృత్యము సాధ్యము కాగలదు. నిష్ఠా ప్రభుత్వము దేశసాంఘిక వాయుగుణ్యముగ లేదు. అది మానసికస్థితి. నిరంకుశాధికార భావమును తొలగించుటయే మన యుద్దేశము గాన నీ సంయుక్త రాష్ట్ర నిర్మాణాద్యమును మనముం నిజమొన, రాజ్యాంగసంస్కరణ విధానమును నూచించుట మంచిది.

ప్రాగ్దేశికమును ఒక్క గల వారని పేర్కొనెడిది. కాని యెంతటి ఆక్రమణిహమునకైనను ఆంతముకలదు. భారతజేత విజనీతి ఆంగ్లేయులకు తెలియదు. ఆదేశనీతి భయానక హముగనున్నది. ప్రతిఘటనమునకు నాలించుటకలన లాభము లేదు. భారతజాతీయ తన తృప్తికొందుట సమంజసము కాదు. మనము మానవజాతికిని నెల్ల ఘనతమకును సమస్త నెదుర్కొనుచున్నాము. నిన్నటివరకును ఇది అల్పముగనే యున్నది; నేటిది బలవత్తరమైనది; రేపు ఇది అసాధారణమునకు చాల్చుగలదు. మూడుకొట్టమందిపురోగమనమును మన మాటక కరువకలమా? కావున పూర్వపు భారతకాధికారులయొక్కయు, ప్రస్తుతపు ఉధికారాభిమానయొక్కయు మాటలనాలింక భారతజేతముతో మైత్రిగలిగియుండుట రాజభర్త్యము. ఇదియే విజయమునకు సాధనమై, ఆంగ్లేజీపు క్షీణిగారములకు వన్నెచెప్పును.

అశ్వవశీకరణము.

రవీంద్రనాథ ఠాకూరు.

విశ్వవిద్యార్థులకు బ్రహ్మకవుడు అన్ని పదార్థములకు నిర్మించిన పిచ్చుట అతని చువనున కొక మాత్రమే భావము పొడగూడెను.

అంత నాశిశు తన కర్మగారాధపతిని పిలిచి, "నా కర్మగారమునందీ వంచభూతములను కొంచెము గొనిరమ్ము. నేరక నొక జంతువును సృష్టింపవలెను" అని చెప్పెను అప్పుడా కర్మగారాధపతి "ఒకభూ! మీరు ప్రభుత్వమున కృషిని ప్రారంభించి నవ్వుడు వెనక యుండు లాలోచింప, చిత్రము వచ్చివట్టు విచ్చలవిడిగ ఏనుగులు, తిమింగలముఠా, పెద్దపులులు మున్నగు పెద్ద మృగములను కృజించితిరి. ఇప్పుడు వంచభూతము లన్నియు కృయవోపవది జొచ్చివి. పృథివ్యాపక్షేపములు చాల బక్యలములుగనున్నవి. వాయు రాజకములు చాలివంత యున్నవి" అని ప్రభుత్వర మిచ్చెను.

ఈ మాటలకు వినునవ్వటికి నామగ మోముల తేల్చున కేమియి తోచక, తన నాలుగు మిసములను చూచి నేయ ప్రారంభించెను. తుట్టతన కాతడు "పదార్థములు కావలసినన్ని తేనో యూహ కమ్మ దనకాకొందును. నీవద్ద నేమియున్నదో దాని సంతకు బంపు"యని ఆజ్ఞాపించెను.

ఈ కర్మమును బ్రహ్మ పృథివ్యాపక్షేపములను మిగుల మిరముగ వాడ దొడంగెను. ఈ క్రొత్త మృగమునకు కొమ్ములుగాని గిట్టులుగాని లేవు. దీని వండ్లు నమటుటకేగాని, కొనుటకు పనికిరావు. బ్రహ్మ యీ విషయమున లేజనును మిగుల జాగ్రూతతో నుచున్నందుటచే నీ జంతువునకు సంగ్రామ స్వభావము లేక యున్నను యిది సంగ్రామమునకు పనికిరెందును.

ఇది ఆశ్చర్యము. ఈ మృగమును సృజించుటయందు వాయు రాజక భూతముల విస్తారముగ నుపయోగించ బడినది. అందుచే నది నేరమున వాయువును మించవలెననియ, ఆరాజకసంతకు యొక్క మారే దాటవలెననియు నిరంకుశము ప్రవర్తించుచుండును. ఇతర మృగములన్నియు అసలగునపుడే పరుగెత్తును. కాని, గుట్టుపన్నుతో ఆకారముగనే పరుగెత్తుచుండును. ఇతరమృగములను వేటాడి, చంపెనెనెడి యుద్దేశము దీనికి లేదు. కాని వాయుజేగ మనోజేగములతో పరుగెత్తుటయేదీని యుద్దేశము.

సృష్టికర్త సంతకుస్థులరంగుదాయెను. ఆతడు కొన్ని జంతువులకు నివాసముల నేర్పవలెను— కొన్నిటికి ఆడవులు, కొన్నిటికి గునాలు. కాని, గుట్టులు పరుగెత్తుచున్నదను సంతోషముతో నాతడీ జంతువును స్వస్థ విమానమునకున్న పచ్చిక బయలులో వదిలివేసెను.

ఈ పచ్చిక బయలు సమీపమున మానవుని నిరసించి యుండెను.

మానవునకు వస్తువులను వొమ్మి జేయు స్వభావము కలదు. ఈవిధముగనుండిన వస్తువులు తనకు భారముగ నోలవర కాతనికి తృప్తియొందదు. కావున యీమాత్రమే మృగము వాయు జేగమున పరుగిడు మన్నపు దాతడు చూచి "దీనిని నీకు కట్టివేసి నాయధీనమున నుంచుకొనినచుడల ఇది నావస్తువులను న్నాయుటకు పయోగించు"నని తలచెను.

ఇట్లు తలచి ఒకదినమున నాతడు గుట్టును వట్టుకొనెను.

పిచ్చుట నాతడు గుట్టును వీపునై జేయు, నోటిలో కట్టెను వేసెను. దీనిని గొంగుడిముటు కాతడు త్రవలినమున కొరడా మున్నగువానిని యుపయోగించుచుండెను.

మరియు నీకడు, గుట్టునును బయలుగో వివచితమెడల నది పారిపోవునను భయముచే ఎత్తెన గోడలను నిర్మించి వాని నడుమ దీని నుంచుచుండెను. ఈసంతపుగా విస్తారముగ వాని వాయు రాజక భూతముల కలన దీనికి స్వాతంత్ర్యము కృషి కాజొచ్చెను.

ఈ నిష్పంధము తనకు దుపపక్షము పుడదని తనకాల్గితో తన సాల గోడలను తన్ను నానంభించెను.

కాని ఇందు మూలమున దాని కాల్గితే యొక్కడు భావకలిగెను. గోడలను కొన్నిచోట్ల పొడగుటచే వాని అందమునకు కొంతకొంతము వచ్చెను.

అందు మూలమున మానవుడు సంతోషము కలిగెను.

"ఎంతటికృష్ణుడు! ఈ మృగమున కానారము నేనె సగుచుంటిని. దీనిని రాతిబకట్లు సురక్షించుటకు పెద్దతీతముల నిచ్చి నాఖిల్లను నిజమించి యుంటిని. దీనిని సంతోష పెట్టుట కష్టము" అని ఆతడు తలపోయ జొచ్చెను.

గుట్టును సంతోష పెట్టవలెనని ఈసేవకును నిస్సృప్తి నాతో చేసిన ప్రతికర్మముల కలన నీవృగము తన్నుట మొదలగు లక్షణములను ముచ్చెంద జొచ్చెను.

అంతకు మానవుడు తన యరుగుపొరుగు వారల విలిచి సంతక వృద్ధముతో "మిత్రులాగా! నాగుట్టునుకట్టి మంచిజంతువును మీరెందైన గాంచితిరా?" అని ప్రశ్నించుచుండెను.

The Asian Commercial Assurance Co., Limited, Bombay.

ఏషియన్ కమర్షల్ అసూరెన్సు కంపెనీ (లిమిటెడ్) బొంబాయి.

(ఇండియా గవర్నమెంటువారివద్ద రూ 2,00,000 లు డిపాజిట్టు కట్టబడియున్నది.)

సుక్రసిద్ధులగు నాండ్రప్రముఖులు వలువును దీనికి పోషకులుగా నున్నారు.

తక్షణంకావలెను

అంధమండలము లన్నిటిలోనూ, దక్షిణమండలములలో కూడ ఏజెంట్లు కావలెను. ఏజెన్సీ నిబంధనలకు, ఇతర విషయములకు చాల ననుభవము గలవారు మాత్రమే దరఖాస్తులను ఈ క్రింది విలాసమునకు పంపవలెను.

జె. కె. రాజారావు ప్రభుత్వముల గారు, కార్యదర్శి, మద్రాసు ప్రాంతి: 5, తంబు సెట్టిపేటి, మద్రాసు.

భాగ్యవంతు లెవరు? ఆరోగ్యవంతులే. (1045)

ఆరోగ్యమునకు ఆయుర్వేద ఔషధములు అద్వితీయములు.

వేసనికి తగిన పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

జీవామృతము	అమృతామలక తైలము	జంబీర సాయము	పంచానన లేపము
6 కొమ్ములు 8-4-0	6 కొమ్ములు 8-4-0	6 కొమ్ములు 8-4-0	6 కొమ్ములు 8-4-0
8 కొమ్ములు 1-12-0	8 కొమ్ములు 8-4-0	8 కొమ్ములు 8-4-0	8 కొమ్ములు 8-4-0

ఈ పండితులవారి దివ్యౌషధము లింక ననేకములు గలవు.

ప్యాకింగు - పోస్టేజిఖర్చులు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ప్రతులు ఉచితము.

తంటి విలాసము: } మేనేజరు, ఆయుర్వేదాశ్రమము, మదరాసు. యుట
వండిట్, మదరాసు. }
55, ఆచారప్పకో వీధి, మదరాసు. వీధియ

“లేదు. ఈ జంతువు కుక్కలను నీటివలె కాంతముగ నున్నదని” వారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచుండిరి.

ఈ గుఱ్ఱమునకు మొదటినుండియు, కొమ్ములుగాని, కోరలుగాని, తగిసిన్ని కన్నులుగాని లేవు. దీనికి తోడుగ గోడలు తన్ను నలకాలునుగూడ యిది కోల్పోయిన తరువాత, తన భావములకు తెలుపుటకు సక్రియములగు తన్ను దీనికి సాధనాంతరము లేకుండెను.

కాని యానకిలింపు మానవునికి నిద్రాధంగము గా నించెను.

మరియు, యానకిలింపు మూలమున గుఱ్ఱమునకు కృతజ్ఞతలేదని తన యిరుగు పొరుగువారు తెలుచుచేడ రను భయముతో మానవుడు గుఱ్ఱపు నోటిని కట్టి నేముటకు మార్గములను కనిపెట్టెను.

కాని, దీనిజేమానున యూపిరి యున్నంత కాలము, యానకిలింపు సంపూర్ణముగ నశించుకాలము. కావున ఆకస్మికముగ దీని నోటినుండి మూల్గులు విడుచుచునే యుండెను.

ఒకనాడీ ఆక్రిందరము బ్రహ్మచేతులకిగూడ వివర చెప్పెను.

కృత్తికర్త మేల్కొనెను. తాను స్వతంత్రుడగు గుఱ్ఱమునకు కృత్తికలవలయును వంక దృష్టి నిగుడించెను. గుఱ్ఱమును కానక ఆతడు యముని రావిచి కొకచుతో “ఇదియంతయు నీవు చేసినవని. నీవు వా గుఱ్ఱమును కొనిపోతివి” అని తేలుతేనెను.

* కథా! అన్ని కష్టములకును కారణభూతుడనగు ఆనమానము మీకు నామీదనే ప్రసరించుచుండును. కాని మీదృష్టి మోకర్యామును మానవుని వైపునకు దిప్పినయెడల అన్ని తిక్కలకును కారణము తెలియగలదు” అని యముడు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

బ్రహ్మ తనదృష్టిని మానవునివైపు నిగుడ్చెను. నలు వైపుల గోడలుగల యొకచిన్న ప్రదేశమునండి గుఱ్ఱముయొక్క మూల్గు లాతనికి వివర చెప్పెను.

బ్రహ్మకు కోపము కన్పెను.

“నీవు నాగుఱ్ఱమును విడచివెట్టిన గాని, దానికి వెళ్లవులనె గోళ్లను కోరలను యొసంగెద” అని ఆతడు మానవునితో పలికెను.

* కృతార్థమున కృత్తికేయుట వైఖరిగలము కాదు మీగుఱ్ఱమును స్వతంత్రుడగు కర్తవ్యముగాదు. దాని కార్యకలాప మానకే నీవీ ఆక్రమాలను నిర్మించితివి” అని మానవుడు బదులిచ్చెను.

బ్రహ్మ తన వట్టును విడువలేదు.

“నేను మీయిష్టానుసారము వర్తించెదను. కాని, ఒక వారము దినములు గడువొసంగుదు. ఈలోపున మీరు మా గుఱ్ఱమునుకు సాలకంపై బయలే యెక్కు దనుకూలమని తెలుచునెడల ఆకస్మిక మీఅజ్ఞుడు కిరసా వహించెదను” అని మానవుడు పలికెను.

పిమ్మట మానవుడు తనవనిని ప్రారంభించెను.

ఈతడు గుఱ్ఱమును స్వతంత్రుడగు విడచివెట్టెను; కాని యందుకార్యకు బంధము వేసెను. ఇందుమూలమున దీనినడక యెల్లరకు పోస్యార్పదముగ నుండెను.

బ్రహ్మ తన యున్నతస్థానమునండి యీ పోస్యార్పద మగు గుఱ్ఱపునడకనుమాత్రమే చూడగలిగెను గాని, దాని యందరకార్య కన్ను బంధములను గాంచజాలదయ్యె. తాను చేసిన జంతు వింతటి వికృతచేట్టులను చేయుచు, తనకే సిగ్గు కలుగజేయుట బ్రహ్మకు కష్టముగనుండె, “నే నెంత తెలివి తక్కువ పనిచేసితిని” అని విచారించెను.

“ఈ దురదృష్ట జంతువునకు నే నేమి చేయగలను? మీ కర్తవ్యమున నొక పచ్చిక బయలున్న యెడల దీనికక్కడకు బంపు ప్రయత్నములను చేసెదను” అని మానవుడు బ్రహ్మమానసము కలుగునట్లు పలికెను.

“దీనిని మరల నీ ఆక్రమాలకు గొనిపోయి” అని బ్రహ్మ ఆజ్ఞాపించెను.

“కేవుదా! యిది మానవున కెంతటి భారము” అని మానవుడు పలికెను.

“ఇది మానవజాతికి భారము” అని బ్రహ్మ గొలుగు కొనెను. “మాడకక రిపుడు”

National Psycho Physical Culture University College.
WANTED - STUDENTS
Fees Moderate, Apply for Particulars to:- Prof. B. RAMAJOGA RAO,
15 Ambu Chetty St, (Upstair) Madras.

స్థానికాది వార్తలు

సీమటపాలు:—కాలై నెల 81-వ తేదీ టపాల ను తెచ్చుచున్న మార్గానాక 19-వ తేదీ మంగళవారము నాటికి బాంబాయికి రావలసియున్నది.

శ్రీ సంగీతశాల:—తేజవీరము సాయంకాలము 4-15 గంటలకు గోఖలేహాలులో రామానుజ అయ్యంగారి గారితోను, బాలకృష్ణయ్యగారు ఫిడేలును, అలగన కంఠిపిల్ల గారి మృదంగమును గల పాటకచేర్చి జరుగును.

శ్రీ సంగీతశాల:—ఈ నెల 17 వ తేదీ ఆదివార మునాడు సాయంకాలము 4-15 వేళ గోక్షేహాలులో గానసభ జరగును. రామానుజయ్యంగారు (ఆర్యకుడి) గాత్రపాట బాలకృష్ణయ్యగారు (చెన్నకట్టుం) ఫిడేలు, అలగన కంఠి పిళ్ళగారు (కుంభ కోణం) మృదంగము రంగసామి పిళ్ళగారు (కుంభ కోణం) మోర్సింగు.

మ|| తిక్కెళ్ల వీరభద్రుడు ఎ.వి.(ఆనర్సు) గారు:—వీరిపుడు వచ్చుచున్న కళాకాలంలో ఆంగ్లభాషా పాఠ్యాదులుగా నున్నాడు. దొరతనమువారు వీరిని రాజధాని కళాకాలయం దుపాధ్యాయునిగా నియమించిరియు వీరు నెట్టెంబరు నెలనుండి ఆకళాకాలంలో పనిచేసెదరని యును వీరు టుడు చాల సంతసించుచున్నాడు.

కటూర్పూరు కేసు:—ఈకేసులో నేరము నుప్ప కొనిన నిందితుడు సక్రియకామస్వామి అనునదిచ్చిన సాక్ష్యము చాలిరకు నమ్మదగియున్నది. పోలీసువారి సాక్ష్యము కేరల ము కల్పితమనుట కాధారములేదు. వారందరను కూడబలుకు కొని కల్పించిరనుటకు మీలెచు. ముద్రాయా 100 రుపి పేర్ల సాక్షిపట్టికలో వివరింపిరి 6 గురిని మాత్రమే విచారించిరి. వారిలో నమ్మదగిన వారొక్కరుడు లేరని తీర్పుగా వ్రాయ బడినది.

తిరువనాంతల వాస్తవ్యులు గువీలు నుండకేము గారు జేకయాత్రీకుల సౌకర్యములకు వారుగ నెగిరి యుండుట. వారు తిన్నవారైనను ఆసీనుహిమాచల కర్తవ్యము నంచార మును జేసిరి. దక్షిణ హిందూస్థానము నందలి పుణ్యక్షేత్రములను చరిత్రల వారు బాగుగ నెగియున్నాగు. దక్షిణ హిందూస్థానమునందు నుంచారమును జేయువారను తీర్థయాత్రలను జేయువారను వారిసహాయమును బొందిన లాభమును బొందగలరు. వారి తిరువనాంతల కెప్పకొలను తిరువనాంతల అని ప్రాచీనములు.

ఆంధ్ర గానసమాజము, ఇరగల్లు:—ఈ సమాజము 11-వ తేదీ సోమవారమునాడు బాపట్లతాలూకా ఇరగల్లు గ్రామమునకు వచ్చిరి. పదియందసభ్యులను శ్రీకృష్ణ లాను వచ్చిరి. శ్రీయత కుమ్మలగుంట కేరగరావు గారు ఆధ్యక్షులుగను, బంధావల్లి వేంకటసుబ్బయ్యగారు కార్యకర్తగను శ్రీయత కొప్పాళ్ళ మామయ్యగారు కోశాధికారి గను, ఎక్కు కొనబడిరి. సిద్ధార్థివాసు సంఘమాఖ్యమానందు “గానమణి” యను పత్రికను ప్రకటింపుటకై 3 కంఠేటి అంజనేయుల గాత్రే తీర్మానింపబడి సభ్యులచే ఆమోదింపబడినది.—అబ్బరబాబు వేంకటరంగరావు.

ఆంధ్రవాఙ్మయము:—మన యాంధ్రభాషలో క్యనసాయ కృత్తికాస్త్రములు దప్ప మిగిలిన కాస్త్రముల యందు ఉత్తమగ్రంథము లింకను ప్రకటింప బడలేదు. ఇంత కంటే ప్రధానాంశము, మానసిక కాస్త్రములు విపులముగా ప్రాయశునీ యున్నవి. ఆధ్యాత్మికములు తెలుగులో ప్రస్తుతము కొన్ని యున్నప్పటికిని, అవి చాల సంకుచితములుగను, వండితమాత్రజ్ఞములుగను నున్నవి. అట్టి వానిని, సుప్రసిద్ధ చరిత్రకారులను, బహుభాషా కొవిదులను, అరు, క. వి. లక్ష్మణరావుగారింట్ల తత్వవేత్తలు సమీక్షముగ రచియించి ప్రచురించినయెడల ఆంధ్రలోక మంతయు సంతసించును. ఇదియేగాక యింక నన్నియో కాస్త్రముగ్రంథములును, చరితములును, జీవితములును ప్రకటింపబడి యున్నది. ఇది సంఘముమీద గారులనీన తనిగి గాని కేరలమునుండలిచార నిర్వహించజాలినది కాదు.—ఒక గుంటూరు విద్యార్థి.

మునగాల రాజాగారి యాదార్యము:—ఈనెల 9 వ తేదీ సాయంకాలము మునగాల వరగజాతు మరు బండ గామములో శ్రీ మునగాలరాజాగారు, కొంతమంది జగ్గయ్యవేటకర్తలు, కలెక్టరు నివాసదార్శమై గర్నమెంటు వారివలన స్థాపించబడిన పనులలో కృషిచేయుచున్న బీదలకు రెండువందలకుండి కన్త్రవాము నలిసిరి. ఆసమయమున జిల్లాకలెక్టరుగారును వారిదొరసాని గారును దయచేసియుండుట యెంతయు సంతోషకరమయినది. కలెక్టరు దొరసాని గారు బీదలకు కన్త్రములను పంచివెట్టిరి. అట్లుచేయుట వారికి చాల కుతూహల మయ్యెను.

వేటపాలెం యూనియన్ మెంబర్ల యెన్నికలు:—ఈ గామమున ఇప్పటికి రెండు నెలలకుండి యూనియన్ మెంబర్ల ఎన్నికల కలవర మురమితిగనుగనున్నది. క్రొత్తగా నమలులోనికి తేబడిన నిబంధనల ప్రకారము ఇంటిపన్ను చెల్లించువారందఱు నోబర్లనియు, వారే ఎన్నిక కర్తలనియు చెప్పబడియున్నది. ఎన్నికలకు నిలువబడు ప్రతి మనుష్యుడు తనవార్డులో నోబర్ల నోబులును ఏకభాగమున సంతాపించ వలెనని (కమిటీ)యందున్నాడు. నోబర్లకేలి యెల్లున్నదనిన (కమిటీ)వ్యతిరేకమకు పనికలదు. ఇరవీయు నిట్లుండ కత్తులకు కొదవలేని యీ గ్రామమునకు కమిటీవారులందఱు ఎన్నికలకు నిలువ బ్రొత్తుండుచున్నాడు. కాబట్టి యీ గామములో రాజోపు ఎన్నికలకు నిలువ యిచ్చియు నెట్లందఱు సర్కారువారి రూఢిముక్క మేజును గగింపించి గామమునకును బీదలకును ఎట్టి హానికలగకుండ జేయువరని ప్రార్థించుచున్నాడు.—వి. ఎ. కుప్ర.

చెన్నపురి ముద్రాయంత్రశాలల పనివాంఛు:—15-వ తేదీ సాయంకాలమున కార్మికులకుగాని కార్మికసంఘ మందరమున గాడిచర్ల హరినర్సయ్యరావుగారి ఆధ్వర్యక క్రింద సభజరిగినది. కార్మికులయం దైకమక్య మననము. న మ్మొక్కట్టుటకే యిట్టి సంఘము లేర్పడుచున్నవరు దురభిప్రాయము నుండరిక కలుగుచున్నది. అదిసరిగాదు. న మ్మొక్కట్టుట కలుగకుండుటకే యీసంఘము లేర్పరువ బడుచున్నది. ఈ విషయమున కార్మికులగుడ గ్రహింప వలెన యిట్టి సంఘములకల కార్మికులకుచాల హెచ్చైనలాభములు కలుగ గలవు. పనిచేయుటనీన కాలనిర్లము కూలి మున్నగు విషయముల నాలోచించుటగూడ చాలముఖ్యము. ఇట్టిసౌకర్యములకు కొరుకులో పనివాంఛ యజమానుల లాభ కష్టములను గూడ గమనించుచుండవలెను. లేనిచో యజమా నులు క్యములను భరింపజాలక వ్యాపారములను పూర్తిగా కట్టివెట్టుటగూడ తటస్థింపగలదని సి. రాజగోపాలాచారిగారు నుడిచిరి. కళ్యాణనుండరమొరలొకరు నుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు గొందరు కార్మికులనుగూడ ప్రసంగించిరి.

ఉద్యోగములు:—ప్రాధెసరు నీ కుప్పిరాయుడు గారు:—చెన్నపురి వ్యాపకాస్త్ర (హ) కళాకాలయండున్న రాయనుగాడి నెట్టెంబరు నెల 1-వ తేదీనుండి మూడు నెలలు నెలవియ్యబడినది. తేన్ను జెకలుగారు బల్లారినుండి అనంతపురమునకు పోలీసు మాఫర్మెంటుగా బదిలీచేయబడిరి. మాజీ కేకాయి గుండురావుగారు బల్లారినుండి గుంటూరుకు జనరలు డ్యూటీ డిప్యూటీ కలెక్టరుగా మార్పబడిరి. సర్వేడిచార్లమెంటు:—మూడవపార్టీలోనున్న కే. ఎస్ గోపాలయ్యగారు ఒకటవపార్టీకిని వాల్లకపార్టీలో నున్న పి. గోవిందరాజులు నాయుడుగారు మూడవపార్టీకిని మార్పబడిరి.

పాల్గుడిపేట కరూవనక భామ్యునగారికి 25-10-19 నెలవిలు మరీ మూడు నెలలు భాయిలా నెల వియ్యబడినది.

మల్లుచీరలు
ఆంగరస్త్రములు 1-కి రు 8-8-0 మధుర బుట్టాచీర
చాంతకు గార్లంట్టి, 16 మూరల నిడివి
2½ మూర పెడల్పు చీర 1 కొనువారి
ఎలక్ట్రి కరదాలదండ 1 ఇశాం. చీర
1-కి నెల రు 4-8-0. టిస్సీనిట్లు.
పార్శ్వచీరలు అంద మైన పువ్వులు వేసినవి (పూరంగులుగలవి)
చీర 1-కి రు 7-4-0. బాలామణి చీర 1-కి రు 4-8-0 వారా
యనవరం కట్టుకొంగు జలతాన సహా చీర 1-కి రు 5-8-0
కలకత్తా కాఫీలకు సాదా 1-కి రు. 8.
(580) బసానియ ప్రేడింగు కంపెనీ, సాపుకారు పేట, మదరాసు.

రాజ్య ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సభ

ఆగస్టు 23, 24, 25 తేదీలలో అనంతపురమున సమావేశమగుట

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము

చే నూచితమైన చిత్తు తీర్మానములు

I

సంధి.

శాస్త్రానుసంధియనమున, ఆంధ్ర రాష్ట్ర సంరక్షణమున తన, స్వయం నిర్ణయమునానుసంధియనమున, ఇంతకాలము నుండి మిత్రమండలివారిచే తీవ్రముగ జరుపబడిన సంగ్రామము విజయవంతముగ నంజము నొందినందులకు తమ ఆమోదానందమును తెలియజేయుచు, బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారికి మత్సరపూర్వకముగ మనుష్య ధన బలముల నొసంగిన భారతజాతీయ కీ నూత్రముల నుపసంహరించుటకు యీ సభవారు విశ్వసించుచున్నారు.

సంధిసభకు భారత ప్రజానియత్యుద్ధాన నోక భారత ప్రజానిధిని కంపుకారమున భారతజాతీయనుకూల ప్రభుత్వమునా రొంగునందుల కీ సభవారు తమ విచారమును తెలుపుచున్నారు.

II

రౌటుల శాసనము.

భారతీయుల యేకాభిప్రాయమును కృతీకరించి కాన సమావేశము ద్వారా 1919 సంవత్సరపు 1-వ కానసమగు క్రిమినల్ ఎదుర్కొని పరస్పర అప్రతి, ఇండియను పీజిలకోర్టును క్రిమినల్ ప్రాసీజరు కోర్టును మార్చునొందించుటకు తుదే శింపబడినట్లును ఈ సభవారు తీవ్రముగ ఖండించుచున్నారు.

(2) 1919 సంవత్సరపు 1-వ కానసమును తొలగించవలె ననియు రెండవ రౌటులు బిల్లు నుపసంహరించవలె ననియు తీవ్రాందోళనము చేయవలెననియును, ఇట్టి కానసములు శాస్త్రానుసంధియనమున ప్రజాభిప్రాయము ప్రకటనమునకు భంగకరములనియును ఈ సభవారు తమద్వితీయమును తెలియజేయుచున్నారు.

III

మంజూరుస్థితి

మంజూరు తేదీలలో మైసికానసపు కోర్టులు విధించిన శిక్షలకు యీ సభవారు తమవిచారమును ఆగ్రహమును తెలుపుచున్నారు; మరియు భారత రాజ్యాంగమున ప్రకారము మొసంగిన రీతిని ఈ విషయములను పరిశోధించుట కోరసంఘము నింకను ఏర్పరుచక ఆలసించుటకు శింతించుచు, అనేకవిషయము లిందుములమున ముగియకుండు తక్షణింత కచ్చుటచే దీనినితీర్చుట నిర్బంధపరచునని యీ సభవారు కోరుచున్నారు. ప్రజలలో విశ్వాసము మరల తురుగుటకు శాస్త్రానుసంధియనమున ప్రభుత్వము ప్రభుత్వమువారే యీసంఘము నేర్పరుచవలె ననియు, భారత ప్రభుత్వముతో సంబంధములేని వారలచే యిందు పట్టులను నియమించవలెననియు, ఈ సంఘమువారు బహిరంగపరీక్షను జరుపవలె ననియు ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

IV

స్వల్ప ప్రకటనము

పార్లమెంటు సభవారిచే నామోదితము కాబోవు కానసములలో భారతీయులకు బ్రిటిషు పౌరస్వత్వములు గలవను విషయమును చేర్చవలెననియు, ఈ క్రిందిస్వల్ప ప్రకటనము నకు లోబడి కాంతి, తేజసంరక్షణ విషయములయందు భారత ప్రభుత్వమునకు సర్వాధికార ముండవలెననియు ఈ సభవారు తీవ్రప్రాయముచేయుచున్నారు:—

(1) సార్వభౌమ భారత ప్రజలుగాని, భారతజాతీయుల నెరిసింపవారుగాని శాస్త్రానుసంధియనమును నెరుగుట సమాజముగ పరిగణించబడవలెను, గాని శాస్త్రానుసంధియనమున వీరియం దెట్టి తేదమును జూపరాదు.

(2) సాధారణ శాస్త్రానుసంధియనము బహిరంగముగ శాస్త్రానుసంధియనముగ విచారింపబడిన దప్పు క్రి సార్వభౌమ భారత ప్రజలెల్లరును స్వాతంత్ర్యముగాని, జీవితముగాని, అస్తిగాని, వాగ్రచనా స్వాతంత్ర్యముగాని గోల్పోవరాదు.

(3) బ్రిటిషు జాతీయమండలిచే లెక్కెనలను కొను తగ్గిపోవడ ప్రతిభారతీయులను ఆముఖములను ధరించుట

కధికారము గలిగి యుండవలెను. ఈ అధికారమును శాస్త్రానుసంధియనమున తప్ప ఇతరు లెవ్వరును తొలగించరాదు.

(4) మాద్రాసులోని స్వాతంత్ర్య మండలియను, మాద్రాసులోనియుగాని, వార్తాప్రతినిగాని రిజిస్టరు చేయించునపుడు లెక్కెనలనుగాని, ధరావతునుగాని కొరగూడదు.

(5) ఇతరు లందరికిని సమానముగ వర్తింపు క్రితములు యిందుపప భారతీయులను కొరడాలుతో కొట్టరాదు.

V

సంస్కరణపు బిల్లు

సంస్కరణకానసము ఆసంకల్పితముగాను, ఆకాభంగకరముగాను నున్నదని మరల నొక్కచెప్పుచు, ఇది 1917 ఆగస్టు 20 తేదీ వార్తానామగూర్చుకొని తేదీయు, ఇది భారతీయుల ప్రభుత్వమునకు ప్రభుత్వమై, ప్రజల ఆమోదమును బడయుటకు ఈ క్రిందిసవరణలతో టవసరుమనియు ఈ సభవారు దెలుపుచున్నారు:—

(1) సంపూర్ణ రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యము.
(2) కేంద్ర ప్రభుత్వమున ద్వంద్వపాలనావిధానము.
(3) భారత ప్రభుత్వమువారు నూచించిన ఆధికార విధిజననామమును తొలగించి, రాష్ట్రీయార్థికాధికారము కానససభల కేరంగమున జేయవలెను.

(4) భారత ప్రభుత్వమువారు నూచించిన గాంధీజీమి టీకర్తల కర్తవ్యము.

(5) నీచిలు సర్వము కాబాచిపోయింది గవర్నరులను నియమించరాదు; మంత్రులు కానససభావిభాగము గలిగి యుండి క్రి సార్వభౌమని యిచ్చుచున్నంతకాలమును తమ పదవియం దుండవచ్చును. మంత్రులకును కార్యనిర్వాహకవర్గ సభ్యులకును సమాన ప్రతిపత్తియు సమానజీతమును నుండవలెను.

(6) భారత కానససభయు రాష్ట్రీయ కానస సభయును తమతమ అధ్యక్షుల నెన్నుకొను అధికారమును గలిగియుండవలెను.

(7) కృష్ణులు, ముంకములు భారత కానససభాధికారము క్రింద నుండవలెను.

VI

ఆంధ్రుల ప్రాతినిధ్యము

నూతన కానససభలయందు ఆంధ్రుల జనసంఖ్యనుబట్టియు, రెవెన్యూక బట్టియు తగిన ప్రాతినిధ్యమును నియోజక స్వాతంత్ర్యసంఘమువారు నూచించకపోవుటచే వీరి నూచన మన్యాయముగ నున్నదని ఈ సభవారి అభిప్రాయము.

ఈలోకమును తొలగించవలసిన దని నామోదితముచే వారిని, భారత రాజ్యాంగమున ప్రకారము, వీరియందరి కిని కంటివార్తనిచ్చుట కీ సభాధ్యక్షుల కీ సభవారు రధికారము నిచ్చుచున్నారు.

VII

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ:

పరిపాలనాసామర్థ్యమునకు, ప్రజాసామర్థ్యమునకును స్వతంత్రపాలనాధర్మములు ఫలించుటకు, తర్జునప్రాప్తికి ఆన సరిమైన కార్యకర్తలను నాచరించుటకు సాధ్యమైనంతవరకు రాష్ట్రనిర్మాణము భాషాభివృద్ధి క్రమధర్మ సమసింపి యుండవలయును.

జేతయ సభవారు నిర్వచించిన స్వతంత్రపాలనాధర్మములు ఫలించుటకు 19 సం. ఆగస్టు 25 తేదీని హర్షించి ప్రభువు ప్రకటించిన రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యము సార్థకముగుటకు రాష్ట్రపాలనావిధానము ఆవర్ధి సమసింపి యుండవలెను. కావున ఆంధ్రీకండలములనుగా గంజాము, విశాఖ జిల్లములు, గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు, నెల్లూరు, కడప, కర్నూలు, బళ్లారి, అనంతపురము, చిత్రావతి, మదరాసు మండలము లన్నిటిని ప్రత్యేక రాష్ట్రముగా నేర్పరుచు యుక్తము, అత్యవశ్యకము గావున మోదరజాతీయమునకు ప్రకటించబోవు రాజ్యాంగసంస్కరణవిధానమునందట్టి ఏర్పాటు చేయించుటకు ఈ సభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

VIII

జేత భాషలు

మదరాసు కానససభలో ఆధ్యక్షుని యనుమతిలేకయే జేత భాషలలో నువ్వనీపరాదని యొకతీర్మానము కడపటి కానససభయందు నామోదితమైనది. ఇందుములమున మాంటు ఫర్డు నిజేదిక కనుగుణముగ రాబోవు కానససభలకు ఆంగ్ల భాష రానివారు ప్రజాభిప్రాయముగ నచ్చుట దుర్గభము గాన ఈ తీర్మానము నిసర్థవారు ఖండించుచున్నారు.

IX

కలెవు

ఆహారపదార్థముల కలెవు కృషియగుటయు, ధరలు పెరుగుచుండుటయు, కన్యకలమున మరణములు హెచ్చుచుండుటయు ఈ సభవారికి భయకరముగా నున్నది. అందుచే నీ కలెవులని తొలగించి, ఆహారపదార్థములను కృషిచేసి, తూరిని కృషిచేయుట కేర్పాటులను చేయవలెనని యీ సభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

X

స్వదేశీ తీర్మానము

ఆంధ్ర సభలు.

అనంతపురపు విలేఖరి

అనంతపురమునందలి ఆహ్వాన సభమువారు ఈ నెల 14 తేదీని సమావేశమై సభలకు ఇదివరలో నిర్ణయించిన ప్రకారము ఈ నెల 23, 24, 25 తేదీలకు జరుపుటకు నిశ్చయించిరి. కొందరు పెట్టెలకు 8, 7 తేదీలకు కొందరు ఈ నెల 20, 21 తేదీలకు జరుపవనికోరి గాని ఆహ్వానసంఘము వారు 23 తేదీనందేయే సభలకు ప్రార్థించి చేత నిశ్చయించిరి. ఆంధ్రమహాజనసభకు అధ్యక్షక వహింప నంగీకరించిన సర్వేకల్లి జేకట సరసింహారావు గారు దయచూచి వివాహము జరుగున గనుక 23, 24, 25 తేదీలు తమకు అనుకూలము గావనియు పెట్టెలబయటో జరిపిన రాజీయందుననియు దెల్పించున మహిమోత్సవరావు గారు ఆంధ్రమహాజన సభకు అధ్యక్షకవహింప గోరబడిరి. సర్వోత్తమరావు గారు ఇందుకు అంగీకరించిరి. అనుబంధసంఘములవారిచే కంపటిన నియామకముల ననుసరించి 5 వోల్టు ఆయంపెర్ల నుల్లూకృష్ణారావు గారికి, 4 వోల్టు టి. ఆర్. జెంకటాచార్యుల గారికి, 3 వోల్టు మహిమోత్సవరావు గారికి వచ్చినందున హెచ్చు వోల్టు లభించిన ఏ. ఎస్. కృష్ణారావు గారు 25-వ ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సభకు అగ్రాధికారిగా నెన్నుకొనబడిరి. వాయంగీకారమునకోరి కంటి యివ్వబడెను. వారును అంగీకరించిరి. ఆంధ్రమహాజన సభకు 2 రూ.లు, ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సభకు 2 రూ.లు ప్రతినిధి యనుమేర్పరచి రెండు సభలకును కలిపి టిక్కెట్టు పుచ్చుకొనువాడు 3 రూ.లు మార్చియు చెల్లింపవలెను. ఈ సాముని ప్రతివస్తువు ధర హెచ్చియుండుటచే నిరుతు కడపలోవలె 5 రూ.లు చేయబడిరి గాని కొదారి కిరాయి కృష్ణారావు గారిద్విన సలహా ననుసరించి వై చెప్పిన రుసుము గైకొన తీర్మానించిరి. ఆహ్వానము లందరికి కంపటము. ఆహ్వాన మందలేదని యెంచిక ఆంధ్రోద్వహభి మాను తెల్లకు విరివిగ సభకు దయచేయ ప్రార్థించ బడుచున్నారు.

సామ్రాజ్య శాసనసభ.

పెట్టెలకు 8 వ తేదీని సమావేశమగు సామ్రాజ్య కానససభలో ఈ క్రింది చట్టము లాలోపించబడును.

- (1) 1878 వ సంవత్సరపు సముద్రీ ముంకముల కానసము నింకను సవరింప గోరుచు ప్రజే పెట్టెలకు చట్టము.
- (2) 1897 వ సంవత్సరపు ప్రావిడెంటు ఫండు కానసము నింకను సవరింపగోరుచు ప్రజే పెట్టెలకు చట్టము.
- (3) జనాభా లెక్కలను గూర్చి కొన్ని ఏర్పాటులను చేయుటకు ప్రజే పెట్టెలకు చట్టము.
- (4) మరదాన ధర్మాదాయముల మీద నింక నెక్కుక అధికారము నిచ్చుచట్టము.
- (5) లెంగాలు మోహర్ష అధికార ప్రజే ప్రతి సరిహద్దు లన్నియందు చట్టము.
- (6) 1852 వ సంవత్సరపు భారత జాతీయముజేయు కానసము నింకను సవరింపగోరుచు ప్రజే పెట్టెలకు చట్టము.
- (7) 1906 వ సంవత్సరపు నాడెముల కానసము నింకను సవరించు చట్టము.
- (8) 1894 వ సం. రపు భూమాళియని కానసము నింకను సవరించు చట్టము.
- (9) కొన్ని కానసములను సవరించుచు కొన్ని కానసముల రద్దు చేయుచును ప్రజే పెట్టెలకు చట్టము.
- (10) విషవిస్తృతుల నీజేతములలోకి దిగుమతి చేయుట ఇచ్చట వాని నమ్ముటను గూర్చి తగిన కట్టుదిట్టములు చేయుచు కానింపబడిన చట్టమునకును సవరింపవలయునకు చట్టమునూడ ఆలోపించబడును.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1919-20 సం. ఆగస్టు 16-న తేది

శనివారము.

ఆయుర్వేదము

పాశ్చాత్యైత్యభిమానుల నిరసనము.

భారతమహాత్ములకు, పాశ్చాత్యైత్యపండితులకును వైద్యవిధానమునందు గల భేదావలోకనము మూలసిద్ధాంతమునందే గలదని వారు వాదించి పరిభాష విశదము చేయుచున్నది. భారతీయులకు వైద్యశాస్త్రము "ఆయువును గాపాడెడి వేదము" కాని మునులశాస్త్రము శస్త్రశాస్త్రము గాదు. పాశ్చాత్యవైద్యులు వైద్యశాస్త్రమును నితరశాస్త్రములవలెనే కేవలము భౌతికదృష్టితో జూచెదరు గాని ఆధ్యాత్మికదృష్టితో నవలోకించుట లేదు. సర్వవ్యాపకమైన ప్రాణలక్షణములను మహర్షు లతిండియజ్ఞానముతో నవలోకించి విశాలమైన సిద్ధాంతములను స్థాపించిరి. ఆయుర్వేదగ్రంథములందు వర్ణింపబడిన నాక్షిలక్షణము లీ సిద్ధాంతానుసారముగ నిర్ణయింపబడినవి. సర్వవ్యాప్తమైన చైతన్యమును పాశ్చాత్యవైద్యులు స్థానికదృష్టితో నీక్షించుచు వారి విశ్లేషమునకు తగిన చికిత్సావిధానము నవలంబించుచున్నారు. రక్తక్రసారవేగమును తగ్గించుట ఆయుర్వేదవైద్యమునందు జూపబడిన సాధనములు దివ్యములని ప్రాచీనవైద్యగ్రంథములను జదివిన వారలకు విదిత మగుచున్నది. రక్తకణములను గురించి పాశ్చాత్యపండితులు ఇరువదవశతాబ్ది యందు గ్రహించిన జ్ఞానమును మహర్షులు సూక్ష్మదర్శిని సాధనములేకనే రెండువేలయేండ్లకు బూర్వము గనిపెట్టిరి. సర్వవ్యాప్తమైన వికలత్వమునకు మందు చైతన్యవికాసమునందు గలుగగలదు గాని స్థానికవికాసములందు గలుగ నేరదు. ఆధ్యాత్మికలక్షణమైన చైతన్యము నాధ్యాత్మికదృష్టితో నవలోకించి మహర్షు లాయుర్వేదశాస్త్రమును కల్పించిరి. ప్రాచీనాయుర్వేదగ్రంథములందు గల సిద్ధాంతములను గాని యోగములను గాని పరిశీలన చేయని మహాత్ములందరును నిరువదవశతాబ్దమునందు యుర్వేదము ప్రాతఃపాదిన దని నిరసించుచున్నారు. ఏ దొరగా రైనను చెప్పెడి భావమునందే మన విద్వాంసులకు విశ్వాస ముండును గాని ఆత్మవిశ్వాస ముండుట యరుదుగ నున్నది. ఆత్మవిశ్వాసభావమువలననే మన భాషలయందు మన శాస్త్రములందు మన కళలయందు మనయందు మనకు విశ్వాసము క్షీణించుచున్నది. మూలకారణము పాశ్చాత్యసంస్కరమువలన గలిగిన సర్వసమ్మోహము.

ఆయుర్వేద ప్రచారము.

ఆయుర్వేద ప్రచారమునకై వైద్యరత్న పండిత గోపాలాచార్యులుగారు ముప్పదేండ్లనుండి యును చేయుచున్న పరిశ్రమ లోకవిఖ్యాతము. చెన్నపురియందు యుర్వేద కళాశాలను స్థాపించి ప్రతి యేటను వైద్యపండితులను సిద్ధముచేయుచున్నారు. ఇంతవరకే కళాశాలనుండి సుశిక్షితులైన 49 మంది వైద్యవిశారదు లుత్తీర్ణులై భారతఖండమునందంతటను వైద్యమును జేయుచున్నారు. కళాశాలను వైద్యాలయమును బోషించుటకై ప్రతి యేటను వేలకొలది రూప్యములను వ్యయము చేయుచు నాయుర్వేదప్రచారమునకై పాట్లు

పడుచున్నారు. గత సంవత్సరమునందు వైద్యాలయమునకు కళాశాలకు వ్యయమైన 10,000 రూప్యములందు 7000 రూప్యములను గోపాలాచార్యులు గారిచ్చియున్నారు. వైద్యాలయమునందు గతసంవత్సరము నందు 51,930 రోగులకు ధర్మవైద్యముచేయబడినది. దేశమునందంతటను నాయుర్వేదాభిమానమును గోపాలాచార్యులవారు గలుగజేసి రనుటకు రాష్ట్రములందును మండలములందును నేతలును గూడుచున్న ఆయుర్వేద సమ్మేళనములై నిదర్శనములు. ప్రజల కాయుర్వేదవైద్యమునందు గలవిశ్వాసమున కా వైద్యసహాయమును బొందుచున్న రోగులసంఖ్యయై నిదర్శనముగనున్నది. చెన్నపురియందు గతసంవత్సరము నందు 1. చెన్నపురి ఆయుర్వేదవైద్యాలయమునందు 2. కన్యకా పరమేశ్వరీ వైద్యాలయమునందు 3. వేంకటరమణ వైద్యాలయమునందు 4. కలవల సోదరుల వైద్యాలయములయందు 5. ఇతరాయుర్వేదవైద్యాలయముల యందును లక్షల కొలది రోగులు వైద్యసహాయమును పొందిరి. చెన్నపురి ప్రజల కింతమేలును జేసిన వైద్యాలయములకు, సకలవిధముల సహాయముచేయుట ప్రభుత్వమునకు విధియైయున్నది. చెన్నపురి కార్పొరేషను సభ్యులు ఆయుర్వేదవైద్యాలయముల ప్రయోజనమునుగ్రహించి గతసంవత్సరమునందు శ్రీచెన్నపురి ఆయుర్వేదవైద్యాలయమునకు శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరీవైద్యాలయమునకు వేంకటరమణవైద్యాలయమునకు ధనసహాయము చేసియుండిరి. గతసంవత్సరమునందు వలె నీ యేడును కార్పొరేషను వారి ఆదాయవ్యయ పట్టియందు ఈ మొత్తములు చేర్చబడినవి. కాని ప్రభుత్వమువారి మొత్తములను పట్టినుండి తొలగించి యుండిరి. చెన్నపురి కార్పొరేషను ఆదాయవ్యయ పట్టినుండి ఆయుర్వేదసహాయమున కేర్పడిన రూ 1600 ల మొత్తమును తొలగించుటకు గారణంబు గ్రాహ్యముగాకున్నది. చెన్నపురి కార్పొరేషనుకు 1600 రూప్యములను లక్షలమంది రోగులకు వైద్యసహాయమును జేసిన వైద్యాలయములకు సహాయము చేయుట గొప్ప పనికాదు. ఈ వైద్యాలయముల కైనను ఈ స్వల్పమైన మొత్తము లెక్కలోకిది కాదు. కాని స్వదేశీప్రతిష్ఠకు సంబంధించిన మొక్కమూల ధర్మము గలదు. ఆయుర్వేదమున కే విధమైన సహాయమును జేయజనదని ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టినటులు స్పష్ట మగుచున్నది. చెన్నపురి కార్పొరేషను సభ్యులును నితరులును వారి యాత్మగౌరవమును నాయుర్వేద గౌరవమును గాపాడుకొనుటకై దొరతనమువారి నిర్ణయమును ఖండించుట యవసరముగ నున్నది. లేనియెడల దేశమునందెచటను నాయుర్వేదమునకు ప్రతిపత్తి గలుగనేరదు.

చెన్నపురి ప్రభుత్వము

"మదరాసు ఆయుర్వేద ఔషధాలయమునకును, శ్రీకన్యకాపరమేశ్వరీ ఔషధాలయమునకును, వేంకటరమణ ఔషధాలయమునకును ప్రభుత్వమువారి దివిర కొనుగొనుచున్న వార్షికములను ఆపికేయరా దని తాము చేసిన మూచనను ప్రభుత్వమువారు దిరస్కరించినందులకు కార్పొరేషనువారు విచారించుచున్నారు. ఇట్టి ప్రతిష్టాపనములు ప్రజల కత్యవసరమని కార్పొరేషనువారి దృఢాభిప్రాయ మగుటచే యాగ్రాంతులను ప్రభుత్వమువారి రొంగుదరని వారు తలంచుచున్నారు."

వై తీర్మానమును రాగల కార్పొరేషను సమావేశమునందు జి. ఏ. నటేశనుగారు ప్రతిపాదించుచున్నారు. ఆతీర్మానమును సభ్యులందరును నేకగ్రీవముగ సంగీకరించి వారి యాత్మగౌరవమును గాపాడుకొనియెద రని నమ్ముచున్నాము. ఆయుర్వేదమునకు చెన్నపురి రాష్ట్రమునందు గల తిర

స్కార వితర రాష్ట్రములందు లేదని విమర్శకులకు విశేష మగుచున్నది. పునఃపాఠము బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి యుర్వేదవైద్యమునకు సహాయము చేయుచున్నారు. కలకత్తా అహ్మదు నగరు అలహాబాదు అజ్మీరు కాన్పూరు ఆవ్వా మ్యూనిసిపాలిటీలు ఆయుర్వేద వైద్యాలయములకు సహాయమును జేయుచున్నవి. కాశీ విశ్వవిద్యాలయమునందు యుర్వేద శాస్త్ర మభ్యసనీయ శాస్త్రముగ సంగీకరింపబడినది. బీహారురాష్ట్రమునందు యుర్వేదము సంస్కృత కళాశాలలందభ్యసనీయ విద్యగ సంగీకరింపబడినది. ఇతర రాష్ట్రములందు యుర్వేదమునకు కొంత ప్రోత్సాహము గలదు. చెన్నపురి రాష్ట్రమునందు మాత్రమాయుర్వేదమునకు పోషణము "ససేమిరా"యను నటు లున్నది. చెన్నపురి ఆయుర్వేదసంస్థాపనాధికారులు రాష్ట్రమునందు గల మ్యూనిసిపాలిటీలకు సహాయముగోరుచు పంపిన విజ్ఞాపనల కేమ్యూనిసిపాలిటీయును సహాయమును చేయుట కంగీకరించుట లేదు. నెల్లూరు, ఏలూరు, ఆదవాని, బందరు, కుంభకోణము, నాగపట్నము మొదలగు మ్యూనిసిపాలిటీలు సహాయమును చేయమని కోరినవి. ఒంగోలు మ్యూనిసిపాలిటీ 50 రూప్యములను సహాయముచేయుట కంగీకరించినది కాని అధికారుల సమ్మతి బొంబు నని తోచదు. చెన్నపురి కార్పొరేషను నుండి చేయబడిన సహాయము తొలగింప బడినది. ఈసందర్భములందు యుర్వేదమున కేవిధమైన పోషణమును చెన్నపురి రాష్ట్రమునందు ప్రభుత్వము నుండి గలుగనేరదని స్పష్టమగుచున్నది. పాలకుల దురభిప్రాయములను దొలగించి ఆయుర్వేదమునకు తగిన పోషణమును గలిగించుటకై దేశ జేమాభిలాషులందరును పాటుపడుట ధర్మమై యున్నది.

ఆయుర్వేద పోషణావసరము.

సకలదేశములందును శీతోష్ణస్థి కనురూపముగ నోషధులు సహజముగ వర్ధిలి, ఆయుర్వర్ధనమున కుపయోగ పడుచున్నవి. మహర్షుల యోషధులను బరిశీలించి సిద్ధయోగములను నిర్మించి ప్రజలకు మహోపకారమును జేసిరి. హిందూదేశమునందు సామాన్యముగ లభించెడి మూలికలు సులభముగ నెన్నియో రోగములను కుదర్చగలవు. ఇపుడు దేశమునందు వ్యాపించుచున్న విషజ్వరమీ భావమును రుజువుచేసినది. ఒకకానికి దొరికెనే దినుసులు విషజ్వరమును నివారించుచున్నవి. డాక్టరు కోమనుగారును కిషాయపు దినుసులను విషజ్వరమునకు మంచి మందుగ నిర్ణయించిరి. "పెరడిచెట్టు మందునకు గాదు" అను సామెత నిజముగనున్నది. మనదేశమునందు గల మందులను వాడుటవలనను దేశమున కనేకలాభములు గలవు. 1. గుణము బాగుండును. 2. స్వదేశీపరిశ్రమలు వృద్ధియగును. 3. స్వల్పవ్యయమగును. 4. ధనము దేశమునందు నిలుచును. 5. ప్రాచీనాయుర్వేదమునకు పోషణమేర్పడును. ప్రభుత్వాధికారులు చెన్నపురి కార్పొరేషను నియమములను రద్దుచేయుట న్యాయవిరుద్ధమని తోచుచున్నది. ప్రజాప్రతినిధులు ఆయుర్వేదమునకై కొంతద్రవ్యమును వినియోగించవలయు నని నిర్ణయించిరి. ఆ నిర్ణయమును నాయుర్వేద రహస్యముల నెఱుగని అధికారులు నిరాకరించుట యసంగతము. చెన్నపురి కార్పొరేషనునందు గలిగిన సమస్యయే అన్ని మ్యూనిసిపాలిటీలయందును గలుగుచున్నది. ప్రజాజేమమున కేర్పడిన మ్యూనిసిపాలిటీలన్నియును స్వీయ స్వత్వసంరక్షణమును జేసికొనుట యవసరంబగుచున్నది. లక్షల జనుల ప్రాణములను గాపాడుచున్న ఆయుర్వేదమునకు సహాయము చేయుట హానికరమా? అక్రమమా? దుర్వ్యయమా?

అధికారుల యిష్టానుసారముగ నివేదయముపోయిన ఆయుర్వేదమునకీ స్వల్పప్రతిపత్తి యొనరు నుండ బోదు. చెన్నపురి కార్పొరేషను నేకగ్రీవముగ నతేజనుగారి తీర్మానము సంగీకరించి ఆయుర్వేదమునకు సహాయమును జేయుదురనియును నితర మ్యూనిసిపాలిటీలవారు సయిత మీమార్గము నవలంబించుదు రనియును నమ్ముచున్నాము. శ్రీవిల్లింగ్డనుప్రభువుగారు వారి యుదారస్వభావమును నాయుర్వేదపోషణమునకై వినియోగించి ప్రజల కృతజ్ఞతకు పాత్రు లగుదు రని నమ్ముచున్నాము.

ఆంధ్రనభలు

ఆంధ్రనభలు అనంతపురమునందు 23, 24, 25 తేదీలందే జరుగుననియు, ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభకు ఆమంచర్లనుబ్బకృష్ణారావు పంతులుగారును, ఆంధ్రమహాసభకు గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావు పంతులుగారును, అధ్యక్షులుగ నెన్నికొనబడిరినియు, ఆహ్వానసంఘమువారింపిరి తండ్రివారైన విన్నటిడినము ప్రచురించి యుంటిమి. ఈ నియామకము లాంధ్రులకు సంతృప్తిగోలువ గలవు. ఆమంచర్ల నుబ్బకృష్ణారావు పంతులుగారు, శాసనసభలో సభ్యులుగ జేరినదాదిగ, ధనార్జనపుష్పత్రిని సహితము వెనుకకుబెట్టి, విశేషకాలమును ప్రజాహిత జీవితము కొరకై వినియోగించుచుండిరి. శాసన నిర్మాణసభలో, స్పష్టరావు పంతులుగారు ప్రజాభిప్రాయమును నిర్భయముగ చెలుపుచు, తమ సమగ్రవ్యవహారజ్ఞానముగనుజ ఆచుచుండిరి. ఆంధ్రభాషయందును, ఆంగ్ల భాషయందును వీరికి సమాన వక్తృత్వ సామర్థ్యము గలదు. ఆంధ్రమహాసభలందు వీరు చాలకాలము ఆంధ్రరాష్ట్రీ తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగ గంభీరముగ నుపన్యసింపింపి సభ్యుల యసమ్మతికి బాత్రు లగుచుండినను, తుట్టుతుడ కాంధ్రోద్యమమువారిని నుచుఁబులుగ జేయగలిగెను. వీరు ఢిల్లీ కాంగ్రెసు తీర్మానముల కనుకూలరని తెలియుచున్నది. వీరి విశాలహృదయము, దేశ సేవారత్నరత, సుప్రసిద్ధము. వీరిటీవల జరిగిన శాసనసభానియోజనములో విజయులు గాకుండుట, ప్రజల దురదృష్టము. వీరి యధ్యక్షత క్రిందట, రాష్ట్రీయసభ జయక్రదముగ జరుగునని విశ్వసించెదము. ఆంధ్రమహాసభసభాధ్యక్షత నది వర కంగీరించిన, రా. బ. సర్వేపల్లి నరసింహారావు పంతులుగారు, కొన్ని యసందర్భములవలన నావదవి కంగీకరింప కుండుటచే, అందుకు గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావు పంతులుగారు నియమింపబడిరి. వారింకులకు తమ యంగీకారమును తెలిపి యుండిరి. సర్వోత్తమరావు పంతులుగారి అర్హత గూర్చి విశేషముగ వ్రాయ నవసరములేదు. వారు దేశభక్తుడయము కొరకై చిరకాలమునుండియు పాటుబడుటయేగాక, కారాగృహభాధను సహితమనుభవించియుండిరి. ఆంధ్రాంగ్లములందు వారికి వక్తృత్వ లేఖనా సామర్థ్యములు గలవు ఆంధ్రవృత్తికా సంపాదకులుగ చాలకాలము బనిచేసి, యిటీవల నేషనలిస్టులను ఆంగ్లవార వృత్తికను సమర్థతతో నిర్వహించిరి. వీరికి గల ఆంధ్రోద్యమాభిమానము సువిదితము. వీరు పేరెన్నిక గాంచిన జాతీయవాదులు. మీదు మిక్కిలి, వచ్చి నూంధ్రదేశ వాసులగుటచే, వీరి యధ్యక్షతక్రింద వచ్చిమాంధ్ర దేశములో జరిగెడి ఆంధ్రసభ మిగుల జయక్రదముగ జరుగగలదని నమ్మెదము. అధ్యక్షులగువురును ఆంధ్రులలో వ్యాపించియున్న భావములను వర్ణింపుటముగ వెలిబుచ్చి,

ప్రజల నుద్బోధించెదరు గాక యని కోరెదము. ఈ వత్సరపుసభల కాంధ్రులధిక సంఖ్యలతో వెడలవలసిన యవసరముగలదు. ఆంధ్రోద్యమ ప్రతిపత్తి లాంధ్రసభలు నిర్వహించుటకు మునుటల ప్రయత్నించెదరు. ఆంధ్రోద్యమమిట్టినిరోధములను పరకుజేయదని, సభా కార్యక్రమము చాలవలసియున్నది. భారతదేశమున కంతకును సంబంధించిన సమస్యలనేకములు హామ్యమునకై నేదీయున్నవి. వాటిపై ఆంధ్రదేశము తన శక్తి తాభిప్రాయము నొనగవలసియున్నది. సంస్కరణపుబిల్లు ఉన్నదున్నులు. ప్రజాంగీకారము బడయజాలదు. అది చాలవరకు మారవలసి యున్నది. దానియం దెట్టి మార్పు లవసరమో, కాంగ్రెసు రాయవారులు జాయింటుకమిటీ ఎదుట నివేదించి యుండిరి. కాంగ్రెసు సభవారు దెలిపిన మార్పులు ప్రవేశపెట్టబడనిది, సంస్కరణము లంగీకారములు. గావని ఆంధ్రసభలు తమ యభిప్రాయమును స్పష్టముగ నివేదికవలసి యున్నవి. ఇంతియగాక, పంజాబుదేశస్థితి క్రొత్త చిక్కుల సూచించుచున్నది. జన్మస్వాతంత్ర్య సంతకణ నొసరిని సంస్కరణములు తుదకు నిరుపయోగముగ నను భావము, దేశములో ప్రబలియున్నది. ఆంధ్రు లీ విషయమై తమ దృఢాభిప్రాయమును వెలిబుచ్చుట యవసరము. ఇక, ఆంధ్రమహాసభ సభను, ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభను కలిపి ఏకసభగ జరుపవలయు నను ప్రశ్న హామ్యము గావలసి యున్నది. అన్నిటి కన్నను, ఆంధ్రులు గమనింపవలసిన ముఖ్య విషయ మింకొకటి గద్దు. ఆంధ్రరాష్ట్ర మేర్పడిన గాని, ఆంధ్రులు సత్వరాభివృద్ధిని గాంచజాలరని భావానికి స్పష్టమగుచున్నది. క్రస్తుత రాష్ట్రవిభాగమే నిలచి యుండుచో, ఆంధ్రులు మిగిలిన జాతులతో బాటు పైకి పచ్చుటకు తగిన యవకాశము లుండజాలవు. ప్రజల సమ్యక్మైన నూతన రాష్ట్రములకు రాజప్రతినిధి గారు నిర్దేశవచ్చునని సంస్కరణపు చట్టము నందు నిబంధన యొకటి గలదు. తమలో రాష్ట్రసంపాదనాభిలాష దృఢముగ వ్యాపించి యున్నదని, ఆంధ్రులు ప్రభుత్వము వారి కేక గ్రీవముగ తెలుప గలుగుచో, కార్యసిద్ధి బడయు గలదు. ఆంధ్రు లీ నూతనావకాశము నుపయోగించికొనునెడల ప్రత్యేక రాష్ట్రమును సులభముగ, సంపాదించ గలుగుదురు. కఠి గ్రామమునుండియు ప్రత్యేక రాష్ట్రీవాధ చేలిపెడి విజ్ఞాన మొకటి బంపబడవలెను. ప్రజల నిండుకు ప్రోత్సాహ కరచుటకై, ఆంధ్రసభోపసంఘమువారు ప్రయత్నింపవలసి యున్నది. ఇంతియగాక, ప్రత్యేక రాష్ట్ర నిర్మాణము నాసించి మిగిలిన జాతుల వారికి గూడ తగిన ప్రోత్సాహము నాంధ్రు లొన గుచో, భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభాగము సుసాధ్యమై, స్వపరిపాలనా సౌధమునకు బలమగు పునాదు లేర్పడును. ఈ కార్యములను నిర్వహించుటకు, ఆంధ్రసంఘమువారు రాబోవు వత్సరమంతయు నిరంతరకృషి సలుపవలసియున్నది. ఇందుకు ధన మవసరము. స్వార్థత్యాగము చూచి కృషిసలుపు కార్య మూలవసరము. ఆంధ్రసభలు, రాబోవు వత్సరము జరుపవలసిన కార్యక్రమమును నిర్ణయించి, అది కొనసాగుటకు తగిన ఏర్పాటుల జేయవలయును. అనేక కార్యముల భారమును వహించి తుద కే పనియు జేయకుండుట కన్న, నొక్క కార్యము నయినను పూర్ణముగ నిర్వహించుట ధీరుల లక్షణము. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ

కాంగ్రెసు సంఘమువారు తయారు చేసిన చిత్తు తీర్మానములను వేరొకచో బ్రచురించుచున్నాము. వాటియందు కార్యసాధనమునకు సంబంధించిన తీర్మానము జేర్పబడకుండుట శోచనీయము. ఆంధ్రసభ లీ లోపమును పూర్తిజేయుట ధర్మము. ఆంధ్రమహాసభలు కార్య నిర్వాహకులకు తగిన ప్రోత్సాహమునగి, ధనవహాయము గావించుట అత్యవసరమని, నివేదించెదము. ఆంధ్రమహాసభ లీ వత్సరమున జయప్రదముగ జరిగి, ఆంధ్రుల మనోరథము లీడేరుటకు శోభ్యుడి, ఆంధ్రులకు భారత జాతీయ జీవితమునం దర్హాస మొనగు గాక !

వియ్యపు కంట్రోలు

కృష్ణాజిల్లా గ్రామములందు, వియ్యపు కంట్రోలువలన అనేక కష్టములు ప్రజలకు గలుగుచున్నవను, వార్త లేతెంచుచున్నది. ఈ వార్తలందు సత్య మొకవరకు గలదో, ప్రజాభిప్రాయ మేతరుగ నున్నదో, నివారణోపాయము లేవో, స్వయముగ కనుగొని తెలుపుటకు, రాబోవు వారమున మా ప్రత్యేక ప్రతినిధిని, బెజవాడ, తాడేపల్లి గూడెము, నిడదవోలు, కొవ్వూరు మొదలగు ముఖ్య ప్రదేశముల కంపెదము. అసాధారణ విరక్తి తు లేతెంచినపుడు, స్వేచ్ఛావాదోద్యమ సూత్రములు బనికి రావు. కంట్రోలుండుట అనవరతమే యని ఎంచక తప్పదు. కాని ఒక్కవిషయమును మాత్రమిప్పుడు విచారింపవలసి యున్నది. వెరుక ప్రబలిన అసాధారణవిరక్తి తు లిప్పుడుగలవా యని యోచించవలయును. అది నిలచియున్నయెడల, కంట్రోలు పద్ధతి నేనూత్రముల ననుసరించి నడుపవలయునో యోచించవలయును. కంట్రోలు పద్ధతిని మొదట నెలకొల్పినపుడు, ఆహారమును భుజించు వాని జేమమే, ప్రభుత్వమువారి దృష్టియం దధికముగ నుండెను. కాని పుటపండించెడి రయితు యొక్కయు, ధాన్యమును కొని విక్రయించెడి వర్తకుల యొక్కయు, జేమము గూడ సమానముగ యోచించవలయును. ఈముగ్గరికిని పొందిక గుదిరిన గాని, కంట్రోలుపద్ధతి జయప్రదముగ కొనసాగ నేరదు. కంట్రోలుపద్ధతి ఏమ ముగ్గరిలో నెవరికి లాభకరముగ నున్నదియు, నెవరికి నష్టముగలిగించుచున్నదియు కనుగొనుట యవసరము. లేక అసలు పద్ధతియే లోప భూయిష్టముగ నుండి, ముగ్గరికిని యిబ్బందినే కలిగించుచున్న దేమో కనుగొనవలయును. వీరు ముప్పును గాక యీ పద్ధతిని నడిపెడి అధికారులు నాల్గవ వారు గలరు. వీరు తమ యధికారమును దుర్వినియోగము చేయునెడల, ప్రజలెల్లరకు నష్టమువాటి ల్లకతప్పదు. కంట్రోలుపద్ధతి అనోన్యత సహకారముచేతనే సాధ్యమగును. ధాన్య మిదివరకే నిలువలో నున్నచో, దానిని పంచిబెట్టనిది, క్రొత్త ధాన్యమును వశపరచికొనుటచే అలజడికలుగును. కొల్లకు సీట్లువేయుట, ధాన్యపునిలువను కనుగొనుటకో, లేక రయితులవద్దనున్న ధాన్యమును వశపరచి కొనుటకో తెలియుటలేదు. అవిషయము సభి కారులు వెల్లడింపవలసియున్నది. రయితులకొనగ బడెడి రేట్లు చాలతక్కువుగా నున్నవనియు, యిందు వలన రయితులు మంచీరికమును చెడ్డరకమును కలయపొసి విక్రయించుచున్నారనియు, తెలియుచున్నది. రయితు దగ్గరనుండి ధాన్యమును సరియగు, ధరలకు తీసికొనుట అత్యవసరము. కం

ట్రోలును బియ్యమునకు మాత్రమే వర్తింపజేయవలయునా లేక, జీవితావసరములకు అక్కరకు వచ్చుడి అన్ని వదార్థములకును వర్తింపజేయవలయునా అను సమాస్యను కఠిన్మంపలసియున్నది. అన్ని ప్రాంతములందును ఒక్కవిధముగ కంట్రోలు వద్దతులనే అవలంబించజనదు. కఠిన్మంపలను సరించి వద్దతులను మార్పవలసి యుండును. ఇందుచే, కంట్రోలు వద్దతిని అధికారుల హస్తములలోనికి మాత్రమే విడచుచో లాభ మంతగ నుండదు. స్థానిక వ్యవహారములను ప్రజాభిలాషలను గుర్తెరిగిన ప్రజాప్రముఖుల చేర్చి కంట్రోలుబోర్డు నేర్పాటుజేయుట ముఖ్యవసరము. అబోర్డునందు, అధికారులను, అసధికారులను సమానముగ నుండవలెను. అసధికారులలో రయితుల యొక్కయు, వర్తకుల యొక్కయు, ఆహారము గొనెడి వారియొక్కయు ప్రతినిధులుండవలయును. ఇట్టి సంఘము ప్రజల కష్టనిష్ఠులను సులభముగ గ్రహింపగలుగును. కంట్రోలు సందర్భమున అధికారులను, ప్రజలను లోబడుట గావించి యుండవచ్చును. రయితులను, వర్తకులను ధరలను కృత్రిముముగ బెంచి యుండవచ్చును. అధికారు లిందుకై తమ నిరంకుశత్వము జూపుటచే, అసంతృప్తి వ్యాపించి యుండవచ్చును. కంటదారులయొద్ద కంట్రోలును తొలగించి, వర్తకునివద్దనుండి మాత్రమే కంట్రోలును ప్రారంభింపమని, దాక్తురు వట్టాభి సీతా రామయ్య గారు వ్రాయుచున్నారు. కాని ఈ సూచన ఎంతవరకు లాభకరమో జెప్పజాలము. కంట్రోలును మూలమునుండియు నారంభింపకున్నచో అది తిన్నగ నెఱవేఱజాలదు. రయితుల తన యిచ్చవచ్చిన ధరలకు ధాన్యము నమ్మచో, వర్తకుడు కంట్రోలువద్దతి ననుసరించి విక్రియింపజాలడు. వర్తకుల వ్యాపార మపుడు, మూల వదుట తలపించును. దేశమునందు, చాలినంత ఆహార సమృద్ధి యున్నటుల కనిపించదు. ఆహార కదాధివృద్ధికై, ప్రభుత్వమువారును ప్రజలను కలసి పాలువడవలసి యున్నది. ప్రజలలోను అధికారులలోను అన్యోన్య సహకార భావము ప్రబలి నగాని, ప్రస్తుతపు చిక్కులు తీరవు. జోహుకుం వద్దతులపై కంట్రోలును నడుపుటకు వీలుండదు. మా ప్రతినిధి తెలిపెడి వృత్తాంతము నిజమును వెల్లడించునని తలచెదము.

సాహసము!

జాయింటు కమిటీవారియెదుట, రా.బ. కూర్చొని వెంకటరెడ్డి నాయుడుగారు సాక్ష్య మిచ్చుచు, సంఘభివృద్ధి కుందును, నిమ్మజాతుల ఉద్ధరణము నందును, బ్రాహ్మణులు చూపెడి శ్రద్ధ హృదయ పూర్వకమునవి గాదని నుగువ సాహసించిరి. క్షేత్రికేళులగు కం. ఏరేళలింగము పంతులగారిని, నాయుడుగారు బట్టువలె పోగడిన దినములు గలవు. నిమ్మజాత్యుద్ధరణము కొరకును సంఘసంస్కరణము కొరకును పనిజేయుచున్న కే. రంగారావు, వి. ఆర్. సింధీ, ప్రొఫెసరు కార్వే, దాక్తురు భండార్కరు మొదలగు వారెల్లరు కపటనాటకులే గాబోలు! అసత్యములపై నాధారపడెడి ఏ యుద్ధమమయినను చిరకాలము నిలువనేరదు.

శక్తిమూర్తర పరగణాంధితి:— ప్రభుత్వ ప్రకటన మా—ప్రభుత్వమునకు తరచునందంతగా తెలుపదగు విశేష మేదియైతేను, కేరళ లవన్మరను, అస్సామలోని దానములను మొర్రాష్ట్రలోనే సమానమున నమ్మనము లొనరించిరి. గాని అంతరిహములను యుద్ధము చేయకయే మరలిపోయిరి.

విదేశ తంత్రీవార్తలు

(రైటురు ఏ జెన్సీ)

ఇంగ్లాండు

భారత రాజ్యాంగ సంస్కరణములు.

సంయుగ సంఘము

మా. చింతామణిగారు.

లండను, ఆగస్టు 11:— చింతామణిగారును పృథ్వీకచంద్రరామగారును! సాక్ష్యమిచ్చిరి. సంయుక్త రాష్ట్రములను ప్రత్యేక రాజధానిగా నేర్పరచవలెను. శ్రీలంక నియోజన స్వాతంత్ర్యము నీ యవలయునని చింతామణిగారు నడిపిరి. ఆంగ్ల దేశము నందున్న రీతిని యిండియాదేశమునందును కేంద్రప్రభుత్వమునందును రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములందునుగూడ రైడేసి కాననసభల నేర్పరచినచో పార్లమెంటు (ప్రభువుల-ప్రజల సభలవలె) సందర్భమున విషయమునగు నీ ద్వంద్వ కరిపాలనా విధానమును తేలవని ఈయే యుండదని పి. సి. శే.గారు నడిపిరి. 12-వ తేదీని షరల పీర్సన్లను సాక్ష్యమిచ్చిరి. 10-వ దేశపు జమీందారులకు నూతన కానన సభలో సభి క మగు ప్రాతినిధ్య మొనగబడవలెను. సోతుబరో సంఘమువారు ఆస్తిని ఒట్టి ప్రాతినిధ్యమును నిర్ణయించిరి. అది గరిగాదు. ఆనాగరక కర్మముల విషయమున ప్రత్యేకపు ఏర్పాటులు జరుగవలెను. ప్రతిరాష్ట్రమునకు వారికి ప్రత్యేకముగ కొన్ని స్థానము లెన్నయవబడవలెను. లేచో తారతమ్యమునబట్టి ప్రాతినిధ్యము నేర్పరచవలెనని శే.గారు నడిపిరి. శేటికాస్థులను కొంతకాల మవకు మాత్రమేయించి ఆసంఘమునకు ఖండరాధికారము నొసంగుటనుగూర్చి మిశ్రవాదలలో భిన్నాభిప్రాయము కలిగిరి. రాష్ట్రములందు గ్రాండుకమిటీల నేర్పరచుటకు బదులు గర్నూరుకు నిబంధనను చేయు సభికారము నిచ్చుటకు మిశ్రవాదలు పూర్తిగా కృతరీకేందరిని మా. చింతామణిగారు నడిపిరి.

18-వ తేదీని కూర్చొని కేంకటరెడ్డిగారును రామారాయణింగారును పి. సి. వాడియాగారును సాక్ష్యమిచ్చిరి. కార్మికులకును వదలివేయబడిన నైవలకు నియోజన స్వాతంత్ర్యముండవలెను. పట్టణముల గ్రామముల నియోజకులకు విభేదముండవలెను. నిమ్మజాతుల పట్టు సంఘ సంస్కరణము కట్టుకు బ్రాహ్మణులకు నిజముగ సభిమానము లేదని రెడ్డిగారు నడిపిరి. మొత్తముమీద ధనికులకు ధీచుంతులకు మిశ్రవాదము పాత్రలని తలంచెదనని సింహాపరపు గారు రెడ్డిగారినిగడిరి. రెండవ కానన సభయుండవలెను. చెన్నపురి బ్రాహ్మణ కేరళకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యముండవలెను. ద్వంద్వ కరిపాలననుండగూడదని రామారాయణింగారు నడిపిరి. కార్మికులు నియోజక కర్మమునందుండవలెను. బ్రాహ్మణులయందు బ్రాహ్మణేతరల కందిరిని ద్వంద్వము కలదనట సత్యము కాదు. కార్మికులగుడ నియోజకాధికారము నొసంగిన వారి వాంఛియు రీడేర గలవని వాడియాగారు నడిపిరి. పార్లమెంటు విమలించబడిన పిమ్మటగూడ ప్రత్యేక సంఘమువారు విచారణను సాగించుటకు పార్లమెంటు సభవారములకు నొసంగిరి.

పార్లమెంటు సభ.

కుటులమారు నవ్వుము.

లండను, ఆగస్టు 14:— కుటులమారులో పోయిన సామానులకు మజరా యవ్వలెనని యిండియా నైకోవోగ్యులు కొరగా యిండియా కార్యాలయము వారు నిరాకరించిరా? ఒక వుద్యోగిని మరల సభ్యునింప గోరవుడు గాని ఆతడు యజరాను బడెయ సర్దుడుగాదనిరా? అను విషయములను నేను తెలుసుకొను చున్నానని మాంటాగూగారు నడిపిరి.

ఆఫ్సు సంధి.

ఆఫ్సు దేశస్థిని సంధినిగూర్చిన పత్రికలను నేను త్వరలో సందేశమెదను. మెసూరేమియా భావిస్థిని గూర్చి నేను జేమియను తెలుపజాలను. ఆఫ్సు యుద్ధమున సామగ్రిలను వైద్యకచోయమును సుగానుండలేదని స్పష్టముగ తెలుపబడిన విషయములందు నేను విచారణ సలిపితిని. వానిని గూర్చి త్వరలో పూర్తిగా వివరించెదనని మాంటాగూగారు తెలిపిరి.

వదలివేయబడిన నైకోవోగ్యులు.

40 మంది నైకోవోగ్యులు సేలలోనుండి విడుదల చేయబడిరి. వారిలో చాలమంది వుద్యోగములు చేయజాలరు. వారు వికలాంగులు. 40 మందిలో నెవరికైన యిండియాదొర తనమువా రుద్యోగముల నిచ్చిరో లేదో తెలియదు. (3-వ మాగ నెవరి విషయమునైన నన్యథా జరిగినచో వి సగోరడ నని మాంటాగూగారు నడిపిరి.

ఆసిబిసెంటుగారు

సంయుగ సంఘమువారియెదుట తుస్సాము నియోగోరి వచ్చు భారత ప్రతినిధుల కందరికి నేని సౌకర్యములకు కలిగించుచున్నాను. బ్రాహ్మణేతరుల ప్రతినిధులు నమ్మబాడగోరినచో నేను సంసిద్ధుడను. నేనెవరినిగాని ప్రత్యేకముగా పిలుచుటకు నాధికారము లేదు గాన నేను ఆసిబిసెంటువచ్చు గారిని పిలువలేదు.

వేల్పుచర్చి బిల్లు

లండను, ఆగస్టు 18:— వేల్పుచర్చి బిల్లు ప్రవేశపాలయములకు సంబంధించిన బిల్లుకు కామన్సుసభవారు మూడవసారి అంగీకరించిరి.

వైకౌంటు గ్రే

ఆమెరికా రాయబారిగ నియమితుడగుట

లండను, ఆగస్టు 18:— ఆమెరికాదేశపు రాయబారిగ వెల్లుటకు వైకౌంటుగ్రే గారింగీకరించెట్లు చెప్పుచున్నాడు. అధికారుల ప్రకటన.

ప్రశ్నోత్తరముల నగుగు నమయమునకు కామన్సు సభలో బోసరులాగారిట్లు తెలియజేసిరి:— యుంతు సంకల్పరము ఆమెరికా దేశమునందు రాయబారి పదవికి నొకరిని కా క్యరముగ నియమించువరకును (గ్రే ప్రభువు వాసింకుటను పట్టణమునకు వెళ్లి సంధివలన ఏసేసే పుష్కల నన్నిటిని తని మ్మరించుట కంగీకరించి). వారిజాభిమానమును గవర్నమెంటువారు క్షామించుచున్నారు. సభ్యులనిభావముతో నేటి ధనింప గోరుచున్నాను. వారిపదవి నలంకరించుటవలన ఉభయదేశములకును అన్యోన్యమైత్రి కృద్ధితుగునని ప్రభుత్వము వారు ఎంచుచున్నారు.

కమెండరు కెనబ్బీ గారికి బోసరులాగారిట్లు సమాధానము చెప్పిరి:— గ్రే ప్రభువు కాక్రేకముగ నావదనిలో నుండుట కంగీకరించిన బాగుండుచుగాని వారికుండిన చిక్కులు తెలిసిన వారికందరికిని వారిప్పుడుదేసిన తని చాలకృత్రిమముగ నుండ గలదు.

ఆర్మీనియాలోని స్థితిగతులు

చాల అభ్యావృత్తులుగ నుండుట

లండను, ఆగస్టు 18:— ఆర్మీనియాలోని సంతాపకరముగు స్థితిగతులకు గురించి ప్రెస్సెక్రటిక ముఖ్యవ్యాసము వ్రాసెను. ఆర్మీనియా దేశమునకు చుట్టుకు శత్రువులుగలరు. అట్టి స్థితిలో మానవుల కేయము వాలోచించి అక్కడినుండి నైవలకు మరలించు విషయమై ప్రభుత్వము వారు తిరిగి యొచించెదరు గాక యని ఆపత్రిక కోరుచున్నది.

కామన్సుసభలో ప్రశ్నలు

ఆర్మీనియావారి కేవిధముగు రక్షణలేవండ అక్కడి నుండి నైవలకు మరలించు విషయమై కామన్సుసభలో చాలమంది ప్రశ్నించిరి.

ఆర్మీనియనులకు తిరిగి ప్రాత్యుపహాసలకు ఒప్పగించిన యెడల లోకమునందు ఆహారములు బయలు జేరునని టి. పి. ఒకొనోగారు నడిపిరి.

సంధిసభవారి కేవిషయమును తెలుపుచునని సెనీటపర మ్మరర్లు గారు తెలియజేసిరి.

రాబర్టు సెనీట (ప్రభువు):— జనరలు డెనికినుగారు ఎంత ముఖ్యులో ఆర్మీనియనులు అంతముఖ్యులను సంకల్పిని గవర్నమెంటువారు గమనించిరా?

హోరమ్మరర్లు:— దీనిని గవర్నమెంటువారు యోచించుచు నేయున్నారు.

ఆమెరికావారి సాహాయ్యము.

జనరలు హోర్స్ఫీల్డుగారును మరీకొందరు ఆమెరికావారును ఆర్మీనియాలోని స్థితిగతులను తెలిసికొనుటకు కొద్దిరోజులలో వెళ్లుదురు. వారు కేరేషియాకు కూడ వెళ్లుదురు. విల్సనుగారి యజ్ఞ మీదను వారు వెళ్లుచున్నారు. ఆర్మీనియాలో నూత్నముగ నెలకొల్పిన ప్రజాస్వామికప్రభుత్వపు స్థితిగతులలో నెక్కువగా వివరముగ విచారించెదరు. ఆర్మీనియా

ఎద్వర్తి, బి. రాను
అక్కింగు వాతావరణాశ్రయము.

మైసూరు విద్యావిధానము

మాధ్యమిక విద్య.

నివేదికలో నూచింపబడిన మాధ్యమిక మాధ్యమము.

గ్రామములకు పాఠశాలలు నెలకొల్పవలయును. బోధనము జేయుచున్నప్పుడు జరుగవలయును అంగ్ల భాష నిర్వహణకు సంబంధించును. అంగ్లజేభాష పాఠశాలల సంఖ్య అంతరించుట హెచ్చింపబడవలయును. ఆంధ్రవ జోధనమును ప్రారంభింపఁజేయుచు పాఠశాలలలో జేయవలయును అంగ్లజేభాష విద్యకాలము నాలుగు సంవత్సరములకు మార్చవలయును.

రాజకీయ వ్యయమును సరిపావులట్లు గవర్నమెంటు వసతి స్థానములను పెట్టవలయును. లేదా స్వీకరించుటకును విరాళముల నీయవలయును. విద్యుదావళిని తీరవలయును.

ఉన్నత విద్య.

ఉన్నత విద్యా విధానమున నీ క్రింది మార్పు లెంతకాలము క్రిందకునో చేయవలసి యుండెను నివేదిక లెలుపుచున్నది కాస్త్ర పాఠశాల బోధన సంస్కరింపబడవలయును. సాంకేతిక విద్య గూడ ప్రజాజీవితములను జేయుటకు దేశ పాఠశాలలను బోధింపవలయును. కాస్త్ర విద్యార్థిని ఆరవవరకు పెద్ద పెద్ద పాఠశాల మొదలగునవి నిర్మించవలయును. లేదా లేనివి హెచ్చింపవలయును. సామర్థ్యములను ఉపాధ్యాయులను తేల్చింపవలయును. మధ్యమ తరగతులలో కాస్త్రపాఠశాల నారంభించి ఉన్నతతరగతులందు దాని పరిమితిని హెచ్చింపవలయును నని యుద్దేశించబడుచున్నది.

సాంకేతిక విద్య

ఉన్నతవిద్య నభ్యసించిన మొదటి పాఠశాలలను విడుచు వారికి పరీక్షలువలయును, వ్యయపాటువలయును, ఇంజనీరుగ మొదలుగాగల వాటియందును ఎక్కువప్రావీణ్యము నొనగుటకు ఆంధ్రవ పూర్వ నిర్మాణంలో బోధించు విద్యాలయముల నెలకొల్పవలయును మార్చింపబడెను. ఇదివరకటి ప్రతిష్టాపన లేల కవులను కాకున్నవలయునని గుగ పరిశీలించబడినది. తగిన ఉపాధ్యాయులు లేకు, తగినంత సామగ్రియు పరికరములును లేవు. అందువలన సాంకేతికవిద్యచేయుచున్నది గావున అంగ్ల దానినతిగాగూర్చి తగినవిద్య బోధించుటకు ఏర్పాటులు చేయవలయును. మెకానిక్ ఇంజనీరుగ నుగూర్చు, క్యామరాడ్రెస్సాంకేతికవిద్యలయందును సంస్కరింపబడును. ఉన్నత తరగతులందు విద్య యేభాషలో బోధించిన మంచి దను ఆలోచన చాలవరకు వ్యంపించెను. జేభాషావాదుల వ్యవస్థ మెనూరులో లేదు గావున జేభాషలందే బోధించుట మంచిదని లెలుపబడినది.

ప్రీతిద్య

ప్రీతిద్య యేల వెలుగుచున్నదియు వ్యంపించి తగిన సంస్కరణములు నూచింపబడినవి. ప్రీతివిద్యార్థిని కాటంగములకు నున్న కారణములన్నియు వివరముగ పరిశీలించబడి వాటి కట్టి సదుపాయములను చేయవలయుననియు, బాగుగ నాలొచింపబడినది. బాలికా పాఠశాలల సంఖ్యను మూడంతము హెచ్చించి ఉన్నత విద్యార్థులనును సరిగ్గా సదుపాయములను మరల యున్నామనను గల్గించు ఏర్పాటులనుజేయ జడ్జింపబడినది. బాలికల పాఠశాలలను విడుచుటగా వారికి వలయునంత ఎక్కువ విద్యను గలవు ఏర్పాటు లాలొచింపబడినది. గృహమునకు వలయు కస్తువులను మితముగ వాడుట, మతవ్యయముచేయుట మొదలుగాగల అంగములు వారికి నేర్పవలయునని లెలుపబడినది. శుశీలులైన ఉపాధ్యాయులను తేల్చి మంచిపాఠశాలల నెలకొల్పటకు ప్రత్యేక ప్రయత్నము లొనరింపబడును. బాలికా పాఠశాలల పరిశోధన ప్రత్యేకములగు ఏర్పాటు లొనరింపబడినది. మాధ్యమిక విద్య నభ్యసించు ప్రీతికు విద్యార్థి నేరములు నొనగుటకు చేయబడిన ఏర్పాటులంగీకరింపబడినది. బాలికల విద్య రూపునునే పాఠశాలలను విడిచెదరు గావున వారికి జేభాషలందు విద్య గలపబడవలయు ఏర్పాటులను వెంటనే యారంభింప వలయునని నిశ్చయించబడినది.

మహాదీయవిద్య.

మహాదీయ విద్యను గూర్చి వెంటనే మార్పులను జేయు టావలయును. ఇంతకంటె పెక్కువ సామర్థ్యము గల ఉపాధ్యాయుల నియమింపవలయును. ఇంతకంటె మంచి వన

తులను ప్రత్యేకాత్మానా మార్గములను ఏర్పాటు చేయవలయును. ఇప్పుడున్న పాఠశాలల సంఖ్య చాలాను గాని లోకములు మార్చియ చాల విశేషముగ నుండుటచే వాటిని సంస్కరించు టావలయును. ఉపాధ్యాయులను శుశీలులను జేయుటకు ప్రత్యేకముగ ఏర్పాటులను చేయవలయును. అంగ్లజేభాషాపాఠశాలలలో ఉద్భావ నేర్పుటకు గూడ నవకాళి మేర్పరచునెడల కొంతమందిభయము నుండునని తలంపబడుచున్నది. మహాదీయ బాలికలకు విద్యగలవుట చాల కష్టముగ నున్నది. ప్రస్తుతము వారికి హిందూభాషలోపాటుగ విద్య నేర్పుట కేర్పాటు చేయబడినది.

పంచముల విద్య.

పంచముల విద్యార్థిని నిమిత్తము పంచము ప్రాథమిక పాఠశాలల సంఖ్య హెచ్చింపబడవలయునని నివేదిక నూచించుచున్నది. వెంటనే బోర్డింగు పాఠశాలలనే ఉపాధ్యాయుల పాఠశాలలుగ నివృత్తి కుచయోగింపవలయును. విద్య నింకను వ్యాపింపజేయుటకు విద్యార్థి నేరములు బహుమతము విరాళములు మొదలగు వాటిని విశేషముగ నీయవలయును.

ఇవన్నవియు మంచివారు లభించుటకు జీతములు హెచ్చింపబడవలయునని నూచింపబడిన పాఠశాలలను కట్టుటకుగూర్చి కొన్ని సూచనలు చేయబడినవి. ప్రతి సంవత్సరమున కిక్కిరేకలూరూపులనును నిమిత్తము పెద్దవిద్యార్థులను జేర్చింపబడినది. ఎట్టి ఏర్పాటులనుజేసిన చాగపాఠశాలలను కట్టుటకునో అంగ్ల తిని దొరికినమునా రాలోచించుచున్నారు. ప్రాథమిక విద్యబోధనకువలయుగృహములను స్థానిక సంఘములు నిర్మింపవలయునని నిర్ణయించబడినది. క్రమక్రమమున ప్రాథమిక విద్యపాలనమంతయు వారికిచ్చివేయుటకు జడ్జింపబడుచున్నది. ఇంత వనేక ముఖ్యములగునాడ చర్చించబడిన పెద్ద వారికి విద్యగలవుట మరలవైతివిద్యకు బోధించుట వైద్యకరి బోధనము కేరళాస్త్రాభాషా నలవరుచుట, గ్రంథాలయముల సంతకును వ్యాపింపజేయుట ప్రభుత్వవిహాయమున నగుపడుచు విద్యాలయముల కొక నిధి నేర్పాటుజేయుట సాతకపుస్తకములను కన్నడములో బోధించుట మొదలగునన్నియుచర్చించబడినది. ఇందువలన సంవత్సరమునకు మరల 68 లక్షలగుననియు ఈసంవత్సరము వ్యయము రెండంతలగు ననియు మదింపుజేయబడినది. ఈ హెచ్చింపులములలో సగము ప్రభుత్వము సగము ప్రభుత్వమువారు భరింపవలయును నూచింపబడిన వైసూచనలను గవరింప నెంచువారట్లు చేయవచ్చును. ఈ విధానమంతయు స్థానిక సంఘముల సహాయమున చాలవరకాభారపడి యున్నది.

కటరపురము దొమ్మికిము.— కటరపురము కేసులో చెప్పిన తీర్పును ప్రకటించియు అలవాదమునండి కర్తవ్యమును వచ్చెను. ఆప్రాంత స్వామి సర్వకామగారి సాక్ష్యమును నమ్మి దానిని జడ్జియ దానిలో వ్రాసిరి. పోలీసువారి సాక్ష్యములో బుద్ధిభ్రాంతులగు కల్పించి కృత్రిమ సాక్ష్యము తెచ్చియున్నది. ముద్రాయల పక్షమున 100 మంది సాక్షులకు సమములేనీ, 6 గురిని విచారించిరి. వారిలో నెవరి సాక్ష్యమును నమ్మదగినదికాదు పోలీసువారు జరిపిన విచారణ న్యాయముగ నున్నది. అది నిష్పాక్షికముగ జరిగెను గోపాత్య గారింది బహిరంగముగ చర్చజరిగి యుండనిచో ఆము దొమ్మిలేకుండ పోయియుండును. దుష్టగింపు కంటా పోరియొద్ద దానిని గురించి చర్చించెను. దానివలన నిది సంభవించెను. 1918 నెవ్రెంబరు 18-న లేవీని హిందువులు మహమ్మదీయులు రాజీపడిరి. అందు బలవంతము ఏమియులేదు. కాని దురదృష్టవశముచే హిందువులలో కొందరు దాని కంగీకరింపక కంభానాయకులను వేడి సాహాయము కోరిరి. కానకీదాసు మున్నగు వారు మహమ్మదీయులను లొంగదీయవలయునని యిచ్చింది నెగ్గలేదు. దానిమీద సభజరిగెను. దానిమీద 16 నెవ్రెంబరున ఆలోచించి హిందువులు వెల్లి విభజనగతుండ చేయుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. 17-న లేవీని జరిగిన సంగతులను లెలుపు టవలసరము బలము నావయోగించియైన వధను మాన్యుటయనని నిశ్చయించినమాట సర్వము ప్రజలలో నుజ్జేకము కలిగింది. లేవీని వధకులు వ్యాపింపజేసి. కసాయి వాండు, గోవులు, మహమ్మదీయులు కటరపురములో గూడి వారని కల్పించిరి. దానిమీద మహంతులను, నాయకులను అక్కడకు వెల్లిరి. బలమువయోగింప వలసివచ్చినయెడల దీని నుపయోగించుటకు సర్వము నిష్ఠముగనుండెను. అల్లరచేయుటకు ముఖము నిష్ఠముగనుండెను. ఏదోఅల్లరిచయమువలన గండరగోళము ప్రారంభమయ్యెను. మహంతు, సర్దారులు యామ

మవరకును గ్రామములోనుండియు దొమ్మిజరుగకుండ ఏర్పాటు చేయలేదు. కొన్ని విషయములలో వారు సూతుక కార్యములు చేయవలసినదని కూడ పోల్చిసించిరి. వెబ్బలు కలిగిన మహమ్మదీయుల కేరీరములనుకొల్పిరి. సాక్ష్యములే కుండజేయుట కిట్టిపనులకు ఒడిట్టి. దెప్పకలిగినవారు చని పోయివారి లెదోచని ఆలోచింపకుండ నేముఖము వారిని కట్టి తగులబెట్టిరి. కావలయునని వారిట్లు చేసిరి ఇది యంతా అయిన తరువాత మూకవిడిపోయెను. మహంతులు, సర్దారులును మొట్టమొదట మేజిస్ట్రేటుగృహము వెల్లిరి. అప్పుడు మహంతు వారానదాను ఇట్లు చెప్పెను—గోవధ జరుగ వలసియు మూకలొక్కతే వచ్చి. వారు ఆజేకులైయుండిరి. కరలతో కొట్టుకొని నప్పుడు కొందరు చచ్చి పోకమానరు. కొందరు వెబ్బలుకు తగులును. అక్కడి వారందరూ కిత్తెస్పృతికొని 147, 149, 802, 826 నెక్కుల ననుసరించి దోషులే.

గంగానాథుసాక్ష్యమును గురించి వారిట్లు వ్రాసిరి.— గంగానాథునంటి ఉద్యోగియ, విద్యార్థికుడును యోగ్యముగ సాక్ష్యముచెప్పని మేనునకొంటిను. సందృఢుడను, స్పష్టముగను ఆనాడుజరిగిన సంగతులను చెప్పగల యెకొంటిను. కాని అతడు చెప్పినసంగతులు మాకు ఆకాధంగములు కలిగించెను. అతడు చాలాలోటపాటుపడినది. చాలాఅవధమును పొందెను. కొన్ని కేళలసందర్భము తప్పియట్లు జేసెను. అతడు నిజము చెప్పవలయుననియు, కంభానుప్రభులు లగు ముద్దాయిలకు ఆనాడుగ నుండునట్లు చెప్పి తోడ్పడవలయునని కుతూహలముతోను, దొమ్మికిముంచు తన ఉపేక్షలన కలిగిన దారుణమునకు బాధకృష్టుండి వియవ్రతులకు తగ్గి యిచ్చింపినట్లు తోచుచున్నది. బోసులో నుండినప్పుడు అతడు కనువరచిన వైఖరినిబట్టి అతడు తొట్టుపాటుపడినట్లును, స్థాయి ర్యము లేంట్లును కనుపడగలదు.

ప్రత్యేక న్యాయస్థానములను ఏర్పరచి కేసులను విచారించుటవలన న్యాయప్రతిపాదనమునకు భంగము కలుగునని న్నానుగాను ప్రతికలకు వ్రాసిరి. ఆ సందర్భములో కటరపురము దొమ్మికిములోని తీర్పునుగూర్చి యునీకు పరీక్షవారి వాదము నాక్షేపించి ముద్దాయిల కేంధమైన ప్రతిబంధములు కలుగవని దీవలన దృఢపడినట్లు వ్రాసెను

ఓరియంటల్ గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ

లైఫ్ అస్సూరన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

1874 సం॥ స్థాపితము.

హెడ్డాఫీసు, బొంబాయి.

మా నేజరు:— ఆర్. పాటర్ సన్ బ్రదర్.

5 కోట్ల రూపాయలకు వైగా మూలధనమున్నది.

రూపు 13,34,03,783 లు చెల్లించినవలసిన భీమాలు

రూపు 78,45,175 లు 1918 సంవత్సరపురాబడి

5 కోట్ల రూపాయలకు వైగా యంతవిరళు చెల్లించియున్నాము.

ఈ కంపెనీ తరపున వనిచేయుటకు ఏకంట్లు కావలయును. వారు అనుభవ శాలవరుగ నుండవలయును. ధరావత్తు చెల్లించవలయును.

ధరఖాస్తు ఫారములకు యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయును. 672

Apply to:—
F. E. Vaid, Branch Secretary,
Oriental Assurance Buildings,
Post Box No. 8, Madras

World's News.

(Editor's Agency.)

England

British Labour Trouble. Triple Alliance's Action. Opportune Decision.

LONDON, August 13. Labour correspondents agree that the decision of the Triple Alliance to postpone direct action was due to the unqualified opposition of prominent Trade Unionists, both inside and outside the Alliance, and to the growing evidence of opposition to direct action in mining districts pointing to the danger of a disastrous split, wrecking the Alliance, if the campaign were persisted in. It is expected that yesterday's decision of the Executive will be endorsed by a conference of delegates to whom it will be referred. Admission of defeat by the Yorkshire Miners' Council is attributed to the revision of strikers' demand for resumption after an expenditure of £300,000 on strike pay, causing the Union funds to run low. High prices also are causing hardship.

Welsh Church Bill.

LONDON, August 13. The House of Commons has passed the third reading of the Welsh Church Bill.

Viscount Grey. Goes to Washington.

LONDON, August 13. There was an impression in the Lobby yesterday evening that Viscount Grey had accepted the post of Ambassador, Washington.

Official Announcement.

LONDON, August 13. In the House of Commons, at question time, Mr. Bonar Law stated that pending the appointment of a permanent Ambassador, which would be made early next year, Lord Grey of Faldoon had consented (cheers) to go on a mission to Washington, to deal expressly with the questions arising from peace. He was sure the House would share in the warm appreciation felt by the Government of Lord Grey's patriotic action, which the Government was of opinion would be of the highest value in its influence on the relations between the two Governments and the peoples. (Cheers). Replying to Commander Kenworthy, Mr. Bonar Law stated that the Government would only be too glad if Lord Grey would accept the post permanently, but everyone knowing Lord Grey's disabilities, would share in the satisfaction at his present action.

Questions in the Commons.

LONDON, August 12. Several questions were asked in the House of Commons regarding the withdrawal of troops from the Trans-Caucasia, thus leaving the Armenians unprotected from the Turks. Mr. T. P. O'Connor emphasised universal horror if the Armenians were again handed over to their old masters. Mr. Cecil Harmsworth promised to convey this sentiment to the Peace Conference. Lord Robert Cecil,—"Do Government realize that our obligations to the Armenians are fully as strong as General Deniken's?" Mr. Harmsworth.—These considerations are in the minds of the Government.

Compulsory Service. Free Nations. Statement in Parliament.

LONDON, August 13. Mr. Churchill, in his speech, made an interesting reference to the subject of military service. He said that next year there would be only two nations free from conscription, namely, Great Britain and Germany and of these only one would be voluntarily free, France. Italy, Russia, both Bolshevik and anti-Bolshevik, Japan and the United States, to say nothing of the small Powers, were all proposing to continue compulsory service, and the United States proposed to bring in legislation embarking on that system for the first time as regards its peace time policy.

Compensation for Loss of Kit at Kut.

LONDON, August 16. Replying to Col. Yate in the Commons, Mr. Montagu said he was enquiring whether applications of officers of the Indian Army Reserve for compensation for the loss of kit at Kut had been refused by the India Office and claim rejected as inadmissible, unless an officer was again called out for training.

Mr. Montagu and Afghan Peace

Replying to Sir J. D. Rees Mr. Montagu said he was about to lay papers on the table regarding peace with and situation in Afghanistan. He regretted that he was unable to make a statement concerning the future of Mesopotamia.

Employment for Discharged Indian Army Officers.

Replying to F. Thomson, Mr. Montagu stated that approximately forty regular Indian Army Officers had been discharged owing to disability due to active war service. It was not known whether the Government of India had found employment for any, but the majority, if not all, would be either physically unfit or would not be desirous of further employment in India. He would be glad to learn if there was any discharged officer of whom this was incorrect.

Afghan Campaign Arrangements.

Mr. Montagu's Reply.

Replying to Mr. Winterton, Mr. Montagu said he had caused a reply to be made on every definite allegation regarding the transport and medical breakdowns in the operations against Afghanistan and hoped very shortly to lay papers on the table dealing with the arrangements there.

Indian Army Officers' Pension.

Petition to Mr. Montagu.

LONDON, August 15. The petition by the Indian Army Officers to Mr. Montagu, regarding the amelioration of the present scale of pensions, is being extensively signed. A copy has already been submitted to Mr. Montagu, who has been asked to receive the deputation after recess.

Fratel Court Martial Case.

LONDON, August 13. At the Fratel court-martial to-day witness Conductor Quicley of the Military works service was cross-examined. He stated that the engineer had suggested bastioning the British for striking work after a long spell, or alternatively that rations be cut down. Witness denied having suggested the latter alternative. Further witnesses gave evidence for defence, after which the court adjourned to make decision on the question, of convening, on application of the accused's counsel, witnesses from India and Mesopotamia.

LONDON, August 14. The Fratel court-martial case was continued to-day. Witness for defence stated that, the Railway Engineer told the men on arrival at Bagtache, from Kut, that they would be better treated. This promise was kept, until a very deplorable incident occurred, for which our men were to blame. After which they were subjected to every possible cruelty. It was worse than slave-driving. Mr. Fratel did best he could for the patients.

Indian Reform Bills. Joint Committee Sittings. Mr. P. C. Ray.

Bengal Zemindars' Representation.

LONDON, August 12. At to-day's sitting of the Joint Committee Mr. P. C. Ray condemned the proposal not to give Bengal zamindars more representation in enlarged council than at present. He regretted that the Southborough report only recognised property as voting qualification. He asked the committee to consider the question of representation of minorities of the backward classes and feasibility of instituting either plural constituencies, with special seats in every province, or a system of proportional representation.

Mr. Chintamani on Council of State Function

Replying to Mr. Montagu, Mr. Chintamani said, his party was divided in opinion on the possibility of the council of state only functioning as a revising chamber nominated for a term of years. His party rejected the idea of giving provincial governor power of ordinance instead of a grand committee.

Mrs. Besant not Summoned as Witness before.

Joint Committee.

LONDON, August 12. Replying to Col. Yate, Mr. Montagu said he had done his best to receive and assist all deputations from India irrespective of their views whenever asked. He would certainly see non-Brahmins, if they desired it. He had not summoned Mrs. Besant as witness before the Joint Committee, as he had not power to summon her or anybody.

Mr. Reddi's Suggestion.

LONDON, August 13. At today's sitting of the Joint Committee, Mr. Reddi supported suffrage for wage earners and demobilised soldiers. He favoured distinction between rural and urban votes. He thought that Brahmin interest in social improvement of depressed classes was not genuine. Lord Sinha suggested that Mr. Reddi's complaint was against wealthy and intelligent classes, generally.

Rama Rayaningar Against Diarchy.

Rama Rayaningar of Madras advocated the institution of a second chamber, communal representation for Madras non-Brahmins. He was not in favour of Diarchy.

Mr. B. P. Wadia on Trade Unionism in India.

Mr. B. P. Wadia, President of the Madras Labour Union, gave evidence regarding the growth of trade unionism in India. He contended that the Labourers should be in general electorate. He did not believe that there was an anti-Brahmin feeling by non-Brahmins. He thought that worker's wishes would be met, if extension of franchise was promised to include labour at the second election.

Joint Committee Sits during Forthcoming Recess.

LONDON, August 13. The House of Commons has formally passed the resolution, enabling the Joint Committee on India Bill to sit during the forthcoming Recess.

Belgium

Belgians At Malmédy.

LONDON, August 13. BRUSSELS: The Belgian troops have occupied Malmédy. They were received there with enthusiasm.

Russia

Italian Withdrawal From Russia.

LONDON August 13. ROME:—The Italian Commission and the Expeditionary force left Murmansk on the 9th instant for Italy.

Complete British and Russian Success. Bolshevik Defeat on Dvina.

LONDON, August 13. A communique states that the British and Russians on August 10th attacked the Bolsheviks on Dvina, with complete success. All objectives were carried. Six enemy battalions were destroyed, over a thousand prisoners have up to present been counted and twelve fieldguns have been captured. Our line on Dvina was advanced twelve miles to Chudinova and Borok. Our casualties were not heavy.

Ultra Radicals Supplant Mr. Lenin.

LONDON, August 13. COPENHAGEN:—Doctor Martini, chief of the Danish Red Cross in Russia, has returned from Russia. He declares that, Mr. Lenin no longer rules, the ultra-radicals having supplanted him. Moscow is governed by a Leta Damed Peters, of notorious Houndstich affair, together with Oderschenski and Anthonoff, the organisers of the Hungarian Bolshevism. They are at present endeavouring to arrange for the massacre of all foreigners in Moscow. Chitchering, foreign minister told Martini that the Government was unable any longer to protect the foreigners. Kaarneff, the Bolshevik generalissimo, was a strong and able man and his army was in good condition. Famine was general and population was exhausted and ready for anything.

Germany

New Germany.

Government's Policy Outlined.

LONDON, August 13. BERLIN.—A telegram from Weimer says.—In the National Assembly, Herr Erzberger outlined the Government's policy with regard to financial reorganisation. He mentioned the Government's intention to proceed immediately with the creation of a mercantile fleet, also to make State advances to Germans abroad. The nation must raise twenty-five milliards of marks by annual taxation. He added that in view of the necessity for raising enormous sums of money, foodstuffs could not remain free from the burden of taxation.

Free Bavaria.

Adoption of New Constitution.

LONDON, August 13. COPENHAGEN.—A telegram from Bamberg says.—The Bavarian Diet, by 165 votes to 3, has adopted the new constitution of the Free State of Bavaria. The proposal to abolish the titles of the nobility was rejected.

Hungary

New Hungarian Government. Recognition by the Allies.

LONDON, August 13. In the House of Commons, replying to a question, Mr. Cecil Harmsworth stated that the Allies had not yet granted recognition to the new Hungarian Government.

Prosecution of Bolshevik Leaders.

LONDON, August 13. COPENHAGEN:—A message from Budapest states that the Public Prosecutor announces that proceedings have been begun against individuals charged with crimes during Bolshevik dictatorship. This is taken to mean that Bela Kun and his associates will be charged with incitements to murder, robbery, etc.

Armenia.

Situation In Armenia. Deplorable Condition.

LONDON, August 13. The Times in a leading article, draws attention to the deplorable condition of Armenia which is threatened by enemies on all sides, and urges the Government to reconsider its decision to withdraw the British occupying troops in the interests of humanity.

America

An American Mission.

LONDON, August 13. PARIS.—An American Mission, under General Harbord, is shortly leaving to visit Armenia and the Trans-Caucasia, under instructions of President Wilson, to investigate military conditions. General Harbord will especially inquire into the conditions of the new Armenian Republic, and obtain complete information indicating the obligations involved, should the United States decide to accept the mandate.

Burma

Rangoon Rice Market.

RANGOON, August 14. The rice market continues dull, small sales at control prices being reported.

RANGOON August 15. The rice market is becoming more animated, though no business was actually reported. The Deputy Food Stuffs Commissioner has called for a return of all stocks of rice in possession of millers and merchants, whether in actual possession or on other person's premises, and also for a return of licenses held or anticipated in respect of rice held and of forward milling contracts entered into with millers.

Indian Telegrams.

(From our own Correspondent.)

By Wire.

Afghanistan

Afghan Situation. Tribal Feuds.

SIRMLA, August 15.

A Press Communiqué says:—Our troops in 1918 carried out a reconnaissance on the 13th from Lark up to the river to Tappi. On their withdrawal they were attacked by Muband and Wazira. The enemy was driven off and severely punished with practically no loss on our side. Several gangs of Mubands are reported on the Tank border. The convoy reached Jandela yesterday without opposition. A drug bazaar on Darajat border was looted on the 9th by Suleman Khet. The fort of Spin Badak was handed back to Afghans yesterday morning. The attitude of the Afghans was most friendly. Their camp nearest our border at Gheroda has been vacated.

Calcutta

Assault and Theft.

CALCUTTA, August 15.

Mr. D. J. Ochen, Honorary Presidency Magistrate today concluded the hearing of a case in which A. D. Dorian Evans, a mining expert and proprietor of Dorian Evans and Company charged Abdul Sobhan with assault and theft and of case in which the complainant was charged with assault by two Mahomedans. Evans stated that he came down to Calcutta in June last and entrusted his watch to have it repaired. As he suspected something wrong he accompanied his servant to the watchmaker's shop where the repairer became insolent and Abdul Sobhan with other Goondas of the locality set upon him and assaulted him severely. A member of the crowd picked up a shovel that chanced to be lying close and was about to drive it into his body as he was lying prostrate on the ground, but he fortunately succeeded in regaining his feet and rushed to the police outpost where he arrived bleeding and badly hurt. The Magistrate will pass orders on Wednesday.

Allahabad

Maintenance to Ali Brothers.

ALLAHABAD, July 28.

The "Independent" understands that orders have been received from the Government of India sanctioning a lump sum of Rs. 1000 monthly for the maintenance of Messrs. Mahomed Ali and Shaikat Ali and their families including educational expenses for children.

Katapur Riot Case.

ALLAHABAD, August 15.

Judgment in the Katapur riot case is published. The Judges say that the Approver Swami Satya Kam's evidence was in the main true and he was an excellent witness, whose evidence in the main could be trusted. As regards Police evidence, the Judges remarked that the evidence of Police witnesses showed entire absence of either concerted or deliberate concoction. As regards defence they summoned over 100 witnesses, but examined only six, on whom no one could for a moment place any trust. The Judges also observed that it was urged that a police enquiry was conducted in what was called a Mussalman atmosphere. Witnesses were probably tutored and coached in the camp of Mr. Goad both at Jwalapur during the inquiry and at Saharanpur during the inquiry and at Saharanpur during the course of the trial when a village Mussalman stayed in the camp at Saharanpur for several days while awaiting their examination in Court. As to the police investigation the suggestion is careless. It was carried out at first by Mr. Belair and subsequently by Mr. Goad Deputy Inspector-General of Police, assisted by four Hindu and four Mussalman officials. Both European officers recorded statements of witnesses with their own hands. We consider that the inquiry was conducted fairly and impartially. There is no doubt the Mussalmans customarily perform cow sacrifice in Katapur and we think that if the matter had not been publicly discussed in the presence of both parties as was done by Durbara Singh at Panjharthi there would have been no trouble. It was his action that raised the storm. The compromise of the 13th September 1918 was a fair and just one obtained without use of improper pressure or undue influence. Unfortunately a body of Hindus of Katapur refused to accept it and appealed to Kankhal leaders for help: Janki Das and others first tried to win over Mussalmans to surrender their rights but failed. This was followed by a meeting and discussion among leading Mahant & Sardars and others on the night of the 16th September and they came to the decision that the Hindus should go in a body and do their best to prevent sacrifice. It is unnecessary to go into the events of the 17th September again. We have no doubt on that evening there was a clear understanding that the Kankhal leaders as well as the men of Kankhal and the surrounding villages should again attend in force on the 16th September with the object of preventing sacrifice by force or show of force. People were stirred up and roused to excitement by false rumour of cows' butchers and that 1000 Mussalmans had assembled at Katapur. The Mahants and leaders went to Katapur actuated by the same motive. All were ready to use force if necessary. An Officer of determination and resources in the place of B. Ganga Prasad might possibly have averted the riot. He certainly could have minimised the damage. The outbreak was certain to produce. The crowd was ripe and ready for violence and probably some small matter led to violence. The Mahant and Sardars remained in the village for three hours making no attempt to stop the riot and in some instances urging on the rioters to acts of violence. These acts of violence included burning of bodies of the injured Mussalmans which was done with the object of destroying evidences. The crowd was not over particular in seeing that men were actually

dead before their bodies were burnt. The burning was done deliberately and methodically. When all was over the crowd scattered, Mahants and Sardars first going to the Magistrate on which occasions Mahant Hasan Das said:—I suppose the Kurbani will not take place. All members of the unlawful assembly are in circumstances responsible for probable and likely results of their action. The crowd came to Katapur armed and excited and the use of their weapon was bound to result in the death or grievous hurt for lathi as used in these provinces is a weapon. Every member of the assembly is guilty at least under sections 147, 149, 302 and 325 of the Indian Penal Code.

Commenting on the evidence of Mr. Ganga Prasad, sub divisional Officer, the Judges say:—We had expected to find in a man of his education and position a best witness in the case, one who would be able to give a clear and coherent story of the events of the day but we were disappointed. He was exceedingly nervous and uncomfortable and at times incoherent to a degree. He seemed to be torn between a desire to tell truth and desire to help leading Kankhal accused as well as to save himself from responsibility for the terrible results of his inaction before the riot began and his deplorable weakness during its continuance. His demeanour in the witness box clearly suggested he was a weak and nervous person as his mishandling of the affairs at Katapur proved him to be.

Commenting on the argument that special procedure was inimical to justice the "Pioneer" gives extracts from the judgment showing the facilities given to the defence remarking it would not appear from this the defence was no severely handicapped as Mr. Eardly Norton would have had his Indian friends believe.

Bombay

Increased Rate of Exchange.

Indian Merchants Chamber's Complaint.

BOMBAY, August 15.

The Chairman, Indian Merchant's Chamber and Bureau has telegraphed to the finance Department, Government of India, that the Chamber deeply regret that disturbance is again caused to trade and industry by raising the exchange. The appointment of the currency committee led them to hope that the exchange would be allowed to remain stable till the publication of their report. This has not been unfortunately done with the result that the exporters and producers have to suffer serious losses. They urge again that there should be no more fluctuation till the publication of the report of the currency Committee and request the Government to announce this temporary stability to commercial community.

Nagpur

Prison Administration Investigating Committee.

NAGPUR, August 15.

The Central Provinces Government in a Press note announces that the committee appointed by the Government of India to investigate the system of prison administration in India is expected to arrive at Nagpur in January next. Non official gentlemen who wish to place their opinions before the committee should apply for a copy of the paper of interrogatories framed by the committee. The paper of interrogatories with written replies and expression of views should be returned not later than the 15th October next.

The Punjab

Rewards to Gujranwala Heroes.

LAHORE, August 15.

Sir Edward MacLagan visited Gujranwala on Thursday morning and held a durbar for presentation of rewards to those who had distinguished themselves by gallantry and loyal service during the disturbances at Gujranwala and at Hafizabad and other places in the district. Before presenting the rewards His Honour made a speech in the course of which he said:—In no district in the provinces was the number of outrages as great or the outrage so widespread as in the district of Gujranwala and I mention these things in order that we may not forget the seriousness of the danger through which the inhabitants of the districts have passed. I was myself the Deputy Commissioner in this district many years ago and it has caused me great distress to come back and find that both the Kutchery where I worked and the Church where I worshipped are now represented by ruthless ruins charred by fire. After alluding to the trials by Martial Law Commissions and the recent reductions of sentences His Honour said:—The province before the outbreak was as a whole loyal and law abiding and I have every reason to suppose that it is by law abiding and loyal men that the extraordinary wave of violence which swept over the central Punjab in April last had been checked and thrown back and a large number of men have learned by a severe lesson the folly of attempting by unlawful means to attack or overthrow the administration of the country. There are certain consequences of the outbreak which cannot be avoided but now that order has been restored, I feel sure that in the case of any of the convicted person justice can safely be tempered with mercy and I believe that the exercise of a reasonable beginning of clemency will go a long way towards restoring confidence and mutual trust which recent events have so seriously endangered. From my recollection of the people of the Gujranwala district I am certain that so far as this district at any rate is concerned my expectations will not be disappointed. But while ready to exercise clemency towards any of those who were convicted of offences, we are also conscious of the still more pressing duty of evincing our gratitude to those who stood firm in the cause of order and those who have actively assisted in suppressing the disturbances or in protecting individuals from violence of the mobs. It is for this purpose that I have come over to-day to Gujranwala and it is a great satisfaction to me to be able to give tokens of recognition on behalf of the Government to some of those who have deserved so well. The province of the Punjab is grateful not only to those who have shown fortitude against the enemies in the fields, but also to those who have helped to save it from internal disruption.

After the speech was over His Honour presented rewards to persons who have shown gallantry and helped the Government loyally during the disturbances at Gujranwala and Hafizabad and other places in the district.

Ahmedabad

Ahmedabad Special Tribunal, Vaded Telegraph wire Cutting Case.

AHMEDABAD August 15.

The special Tribunal on Thursday took up the trial of Vaded telegraph wire cutting case in which 3 persons of the village of Vaded stood charged with having cut the telegraph wires between Navli and Wad stations, B. B. and C. I. Railway line during the riots in April. The Public Prosecutor said that on the 12th April a meeting of about 300 persons was held when exciting speeches were made, the crowd induce a blacksmith of the village to accompany them to cut the telegraph wires. Some of them wanted on their way to create disturbance at a European dairy farm. The party took a ladder hammer and chisel and cut the wires between 11 and 12 p. m. They wanted to remove the rails, but as Mr. Gandhi was expected to travel by train the suggestion was dropped. After recording the evidence of approver Babar Amtha, blacksmith, who corroborated the prosecution story and identified the men who took part in the cutting of the wires and also the tools which were produced in Court with which it was done. The hearing of the case was adjourned.

General

Exchange Situation.

A Press Communiqué says:—In consequence of the rise in exchange to 1 sh 10 d per rupee a revision has become necessary of the rates at which improved gold acquired by the Government under the Gold [Import] Act, 22 of 1917 is paid for. A notification is accordingly being issued prescribing a price of R. 11-2, per sovereign and a corresponding rate of rupee 1 for every 10.1007 grains troy of fine gold, for other descriptions of gold in the case of shipments made on or after the 16th August 1919. Gold already shipped to India on a through bill of lading will be paid for at the rates hitherto in force.

It is announced for the information of officers of Government proceeding on leave that allowances are being paid in England at 1 sh 10 d per rupee with effect from the 12th August 1919.

Ensuing Imperial Legislative Council.

The forthcoming session of the Imperial Legislative Council will begin on the 3rd September. The following bills will be taken up for consideration.

(a) A Bill further to amend the Sea Customs Act 1878.

(b) A Bill further to amend the Provident Funds Act, 1897.

(c) A Bill to provide for certain matters in connection with the taking of a census.

(d) A Bill to provide more effectual control over the administration of charitable and religious trusts.

(e) A Bill to declare and prescribe the limits of the ordinary civil jurisdiction of the High Court of judicature at Fort William in Bengal.

(f) A Bill further to amend the Indian Nationalisation Act, 1852.

(g) A Bill further to amend the Indian Coinage Act 1906.

(h) A Bill further to amend the Land Acquisition Act, 1894.

(i) A Bill to amend certain enactments and to repeal certain other enactments.

The Bill to consolidate and amend the law regulating the importation, possession and sale of poisons throughout British India will also come up for consideration.

Kidnapping.

It is said that the police authorities received telegraphic communication today from the Bombay Police to the effect that two Europeans have kidnapped a girl and that the Trio intended to board the S. S. "Hynutter" for Australia which is expected to leave the port tomorrow. The C. I. D. is reported to be on the alert and arrest of the parties is expected.

Indian News.

The total subscriptions for the New India Loan up to the 13th instant, are Rs. 13,79,31,500, inclusive of Rs. 73,16,975 in the shape of War Bonds.

The mail steamer Margha, with the outward mails of the 31st ultimo, is expected to arrive in Bombay on the morning of Tuesday next.

LUCKNOW, August 15.

Prisoners released from the United Provinces Jails on Peace Day totalled 5957 in addition to 30 civil debtors released and a total of Rs. 2268 was paid by the Government on their behalf to decree holders.

BOMBAY, August 15.

A Godhra correspondent wires:—A large public meeting presided over by Mr. Clayton, Collector, was held here last night when Mr. Gandhi delivered an address on Swadeshi. A circular has been previously issued allowing Government servants to attend the meeting.

POONA, August 15.

H. E. Sir George Lloyd accompanied by Lady Lloyd paid a visit to the Servants of India Society this afternoon, where they were received by the Vice President Mr. Devadhar and such members of the Society as were in or had come to Poona. After seeing the late Mr. Gokhale's residence and the several caskets and addresses presented to him in South Africa, the guest house and the library their Excellencies were formally welcomed by Mr. Devadhar after which they took tea. A group photo was taken before they left.

జూ బి. లు

I

బ్రాహ్మణేతర నాయకులు.

అయ్యో, బ్రాహ్మణేతర నాయకుల పని ప్రకటించు కొన్న తర్వాత రాజకీయంగా, ఈ నెల 12-న తేదీని జరిగిన కావన నిర్వాణ సభయందు. ఆంగ్లమానసపుత్రులు కాని అనుభవ పరులు; ప్రతిభావంతులు, ఎట్టి అర్హతలున్నను, కావన నిర్వాణసభయందు తేలికాపాటు మాటలాడుటకు వీలులేదని తీర్మానమును బలపరచిరి; బ్రాహ్మణులు, ఆంగ్లప్రావీణ్యమున, అధికారస్థానముల నెల్ల నాక్రమించి, పలుకుబడితో బ్రాహ్మణేతరులకు తమ వలలో వేసికొనుచున్నారనియు, అవకాశ దోరణివైతెల్ల, అధికారస్థానములు, బ్రాహ్మణేతర లాక్రమించుననియు; చెప్పిన స్వరచనములను, బ్రాహ్మణేతర సంభాషింపబడిన ఇతి ప్రబలాటకం ముకాదా ఇప్పటికైనను, బ్రాహ్మణేతరులు, తమ నాయకమణిని కనిపెట్టగలిగిరా? తేమనపరిపూర్ణ కాక; కాక: పిక: పిక: అనగానర్థ మేమో అదే నాయక రహస్యము.

కానూరి వేంకటాచలకవి.

II

గుంటూరు మండలము కలపు.

అయ్యో, కొద్దిలోజులకిందట పరిమరమయిన పరిభ్రష్టప్రకటనలో గుంటూరు జిల్లాలో కలపులేదని అంగీకరించి యున్నాడు. కృష్ణజిల్లాలో ఒకరూపాయకు 6, 7 శేల్లి వియ్యం అయ్యుచున్నారని అట్టిజిల్లాలో కొన్ని పరిమరమయిన కలపున్నట్లు ప్రభుత్వ ప్రకటన చెప్పియున్నది. గుంటూరు జిల్లాలో మామిడికొండలో ఒకరూపాయకు 8 శేల్లి 8 శేల్లి వియ్యం మారితేనే తేలికరకు అయ్యుచున్నాడు. తేలికర యెట్లుండునో వాచునాట. పరిమరమయిన కొజులకును గిడ్డెలకును కనిపించునో అయ్యుచున్నాడు. కృష్ణజిల్లాలో రూపాయకు 7 శేల్లి వియ్యం లభించుచుండగా గుంటూరు జిల్లాలో రూపాయకు 8 శేల్లి శేల్లి వియ్యం లభించుచున్నట్లు పరమమండలం ఈ జిల్లాలో కలపులేదని చెప్పట అసంభవమనకు వివరముగా ఉన్నది. దాదాపు రెండు సంవత్సరముల నుండి కృష్ణజిల్లాలో గల స్థానికీయములు అతిశయవంత ప్రజలకు గల ఇబ్బందులను తొలగించుచున్నాను. సరి మాడ్చుజిల్లాయగు గుంటూరు ఉద్యోగులు మానము కనించి తగినకర్త తీసికొనక సోపుచును, భార్యలు ఒకవోటినుండి ఒకవోటికి కొని తెచ్చుకొనుటగాక ఏర్పరుచిన పావును పోర్టు విషయమున రైల్వే, సోలీసు, రివిన్యూ మొదలగు కాపులలోని ఉద్యోగులలో కొందరు సరిగా నడచుకొని వుండుట మున్ను కర్మచరము లీజిల్లాలో జరుగుచున్నప్పుడు, ఆహారపదార్థములకు, ఇబ్బందుగా భావించుచు ఇట్టికన్యితీ పట్టక ముయోగింపబడు? ప్రభుత్వమునకు ఇంతవరకునకు తగినకర్త పుచ్చుకొనినో కొద్దిగాజులలోనే రూపాయకు రెండు శేల్లి వియ్యంమార్తే మే లభించుచున్నది కనుకనున్నది. ముఖ్యముగా నీజిల్లాకిట్టికన్యితీ సంధించుటకుగల కారణము పరిభ్రష్టమునా ముద్రించుటకు సరియముగా న్యాయ బుద్ధితో, అమలుజరిపిన కలిగినట్టియు పరిపల యిబ్బందులను సానుభూతితో పరిభ్రష్టమునాకి నచ్చడెప్పి సహాయము చేయించగలిగినట్టి వాడు ఉద్యోగులలో లేకపోవుట యని తోచుచున్నది. ఉపాధ్యక్షభావులని తేలికదిన విల్లిగుడన్ పరిభ్రష్టగాన దీనులగుపరిపల మొలాలకించి తగినయోర్పాటు చేయగలందులకు పార్కించుచున్నాను.

పేరాల, పేరాల నాగేశ్వరరావు.

గుంటూరు.

(ఒకవిలేఖకుని యొద్దనుండి)

గుంటూరు ఆగస్టు 14: ఈ నెల 11-న తేదీన గొల్ల పూడి రామభాష్యగారి ఆధ్వర్యక్రింద నొక బహిరంగసభ జరిగినది. పంజాబులో మార్చి అలా ప్రకారము అనేకులు కతన కేటలకు పాలయినందున వారి న్యాయాన్యాయములను పరిశీలించుట కొక అసభికారసభ్యులకమిటిని ఏర్పాటు చేయమని రాజు బి. ప్రతి కినివాస గావు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు ఒకతీర్మానమును ఉపపాదించిరి. అది సర్వసాంగికారమును బడసెను. (2) తరువాత మద్ది రాధాకృష్ణయ్యగారు పంజాబువారు వదుచున్నకృష్ణములను దొంగించుటగాను కొంతభవమును పరూ

అనేక సంపుటనుగూర్చిన తీర్మానము నొకదానిని ఉపపాదించిరి. అది అందఱచేతన అంగీకరింపబడెను. (3) పంజాబులోని కేటలకును మాన్యుటకు కారకులైన ఓడ్యయర్ దొరగారిని విచారణ చేయమనియు మన రాజప్రతినిధిగారు పెన్నుపెట్ట ప్రభువుగారిని ఇండియానుండి ఇంగ్లండుకు పిలిపించుమనియు నొకతీర్మానమును బాధ్యుల సదీంబలి పరసించారావుగాను ఉపపాదించిరి. ఇది ఈసభలో ఉపపాదించుటకు వీలులేదని ప్రతి కినివాస గావుగాన తెలిపిరి. కాని తీర్మానము సభలో నుపపాదించబడెను. అంతట పతి కినివాస గావుగాన తెదలి పోయిరి. ఈ తీర్మానము పాలపర్తి రామయ్యగారిచేతను వింజయూరంగాచార్యులుగారిచేతను నిరోధింపబడెను. తునకు తీర్మానము వోటులనెట్లు 25 మంది అనుకూలముగను 11 మంది ప్రతిపూలముగను వోటులనిచ్చిరి. చాలమంది తక్కుముగ నుండిరి. (4) ఈవైతీర్మానములు మాంటేయ్యగారికి కేబిల్ చేయుటకు హక్కు ఇయ్యబడెను.

జొంబయి గవర్నరు:—జొంబయి గవర్నరు సర్ జార్జి లాయడుగారు వారి సలహా సోమవారము సాయంత్రముల పూజాలోని దక్కను విద్యాసంఘము నైక మగాలిపాలాకు దర్శించిరి. దాని నూకరింపెందెట్లు ప్రావేశము కలుగు కరుగారు వారిని సత్కరించిరి. విద్యార్థులు కామగూరలకు వెంచుటకును వారు చూచిరి. కామగూరలకు కొన్నిటిని విద్యార్థులు లాచుకు పోల్చికి నున్నది. ఆమె వానిని చూచి సంతసించెను. వాగుచూచిన దానికి ఆసందర్భితులైరి.

వెద్యపురం డి|| ము|| కోర్టులో

స్థానకాజు నె 38/19 రు
వాది:—పోల్వూటి అచ్చయ్య సా|| తేటగుంట కివార తిమ్మపురం.
ప్రతివాది:—పోలాపు వెంకన్న గాడు సా|| తేటగుంట కివార తిమ్మపురం. ప్రస్తుతం రంగూన్.
వాదికి ప్రతివాదినుండి రావలసిన రు 88-8-6 అ రాబట్టుకొనుటకు దావాతేగా నోటికు నిమిత్తం ది 1-9-19 నుండి తేదికి వాయివావేసివార గతుక అందుకు ఆక్షేపణలు యేమయినా వున్నయెడల సదరు తేదీని కోర్టువారి యెడట మాజరయి మనవి చేసికోవలెను. తేమెడల యక్స్పార్టీని తీర్పుచేయవలెను.

పి. కృష్ణారావు

చంటి బిడ్డ (1609)

ఇంగు కుమారుడు, దాది, పోకపాలు, బాలలోగ ములు, చికిత్సలు విరింపబడినవి. దాక్టర్ ఆచంట - లక్ష్మీ కలిగారు బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎమ్. గ్రంథకర్త. వెల రు. 1. విజ్ఞానచంద్రికాబుక్ డిపో, మాంటేయ్యగారిద్. మద్రాస్.

శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస

ఉత్తరేశ్వరకృష్ణులు. శైలిసులభయు. ప్రతిదినము పవిత్ర దగినది. కొద్ది ప్రతులుమాత్రము మిగిలియున్నవి. కర్మపపడు. ప్రతి 1-8 రు 0-12-0, పోస్టేజి రు 0-8-0. శ్రీరామకృష్ణమందిరం, గొడుగుపేట, మచిలీపట్నం.

అమ్మ క ము న కు 1710

ఒక స్వీట్ మేడ్ కార్ నిష్ బాయిలర్ 18 గుట్టుల పవరగలది. వెల రు. 8000
వై బాయిలరుకు తగినట్టి ఒక ఇంగ్లీషు మేడ్ స్టేషు ఇంజన్. వెల రు. 1500
ఒక స్వీట్ మేడ్ కార్ నిష్ బాయిలర్ 7 గుట్టుల పవరగలది. వెల రు. 8000
డల్సు, కాలికట్.
Apply to- Dutts, Calicut.

మలను చందనము

(1251) తెగకోగమునకు మకారము మందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికిని తెలియదు. మర్కము లేదు. పిలికారీ అన్నకు కతనతికర్తలకు వదిలేదు. ఉన్నట్లు నైన మా మలచందనము ఎలావు తెలుపు, వచ్చు అను మామె విషయము తెగకోగమును మామె పూటలో మామెను. డబ్బీ 1-8 2-0-0 గంధర్వపార్శవ, రాజమండ్రి.

ఫౌంటెన్ వేనాలు
ఇప్పుడే కొత్తగా వచ్చినవి. భరణ తగ్గించబడినవి. బ్లాక్ బుక్ రు. 8-4-0. పెన్సెల్స్ నెం. 210 రు. 4-0-0 స్పాక్ రు. 6-8-0. వాటర్ పెన్ నెం. 125. 6-12-0. గిగి బ్రదర్లు, స్టేషనరీ, ట్రిప్లి కే, మద్రాసు.

యంత్రసహాయముచే తయారుచేయబడిన కాంతిగల సిరామాత్రలు.

మా సిరామాత్రలు ఇప్పుడు ఒక అందమైన వెట్రెలో పాక్ చేసి పంపబడుచున్నవి. (1278)
ముఖ్యమైన వార్తాపత్రికలచే గొప్పగా కొనియాడబడుచున్నవి. ఒక్కొక్క మాత్రమున ఒక బొమ్మ కాంతిగల సిరా యగును. డైమెన్ట్ బ్లూటాక్ మాత్రము (1 గ్రాము) 144 మాత్రము వెల రు. 1-4-0 కచ్చుర్ పీ తర్ బ్లూటాక్ 1 గ్రాము మాత్రము రు. 1-6-0 ట్రైబ్ బ్లూటాక్ 1 గ్రాము మాత్రము 0-18-0 ఎజ్జెనిరా 1 గ్రాము మాత్రము రు. 1-6-0 అవపచ్చసిరా 1 గ్రాము మాత్రము రు. 1-4-0

కె. ఎ. వి. అయ్యర్స్ అందు కో, 18/286 అప్పాబిల్లింగ్సు, వై నాబజారు, మదరాసు. U C. CHAKRAVARTY, 24. Tarak Chatterji Lane, Calcutta

ఆరోగ్యభాగ్యము

దీనిని పొందు సన్మాన్యమును బట్టి తీవ్రమార్మి చేయుటకు కలమువారు ఆయన కృతపాత సంగ్రహమును వైద్య విద్య
అను గ్రంథమును చదువును. కృతం, ఉపాధ్యక్షులను. రాజనైద్య నారాయణజీ కేశవజీ, 27, చీనాబజారు, మదరాసు.

చెటిలు, బియ్యము, నూనెయంత్రములలో కల్తీలేని నువ్వులనూనె, కొబ్బరినూనెలను పరిశుద్ధముగ తయారు చేయుటను. భరణ సరఫరముగ నుండును. (1603)
కలాసము:—పి. యస్. వెంకటేశ్వరలనాయుడు మర్చంటు అందు కమిషను ఏజంటు బరంపురం గంజాం.

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమున కాళ్ళదినుఖమును పొందుట స్వాస్థ్య భావిక మైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కలుగుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి కీరసాఖ్యమును దృఢపరచును, ఆయోగ్యుని ఇష్టించును. ఈ పుస్తకము ఇవానుగా పంపబడును. పోస్టుచార్జి యే మే ధరించి పంపెడు. వెంటనే ప్రాంతాకోరడము. (219)

వైద్యశాస్త్ర మణికంఠి గోవిందజీ, ఆరంభనిగమా బొమ్మభాగము, 157, బాడ్యే, మద్రాస్

వికారియా ఆసుపత్రి, కాకినాడ.

అంతరకుసుము బహునిపుజరగా వాగుజేయవలెను. ఎన్ని సంవత్సరములనుండి ప్రుద్ధితముచే వాడజేసిన, తిరిగి దృష్టిని (మాపు) పొందగలరు. కంటిలో పువ్వులు, ఎరుపులు, ఒరుపులు, దురదలు వగైరా సమస్త నేత్రకోగములు మురుగులను. కడు బీడలు వదిలెను. (1588)

1. అంగ్లము వైద్యయోగచంద్రిక తెలుగుభాషలో చక్కగా వ్రాయబడినది. 400 ప్రక్రియలు గలవు. వెల రు 1-4-0. 2. వైశ్యాము ఫీవరు అను గ్రంథము ఇంగ్లీషులో వ్రాయబడినది. వెల రు 1-0-0. వి. గోపాలకృష్ణయ్య, యం. డి. సరను.

1696 పాకెట్ గడియారము

మిగుల మేలైనది. అందమైనది. ఈ నెల లోపుగ తెప్పించుకొనువానికి ఒక ఫోటో బెజ్ పేనా క్లిప్స్ సహా బహుమానము ఇవ్వబడును. గడియారము బహుమానమునో సహా వెల 8-8-0. మాంటేలిగడియారం వోలుపట్టు సహా రు. 6-0-0. V. T. Amball & Co., Sowcarpet Post, Madras.

<p>Karola మలబద్ధమునకు మంచిమందు</p> <p>కరోలా. కామరూప, వరుణలేడు, పుష్పపుష్పలేపురాడు, పుడులుగాల్త, దినము కాతగిన కాల ప్రవృత్తి సునాయాసము గ అయ్యెలాగున గర్భ శోధన గావించును.</p> <p>సీసా 1-కి వెల రూ. 2-8-0, 4-8-0.</p>	<p>Fraser's Lever Tonic శ్రీ జరు గారి లీవరు టోనిక్.</p> <p>వైత్యమనకు మంచిమందు. రోగులకు సంభవించు తల కొప్పికి, అజీర్తికి, చెడిన కార్య మువలన గలుగు బాధలకును, అలవలకును, ఆకలిబాధకును, వికాసవిహీనతకును అరోచిత కును, తల తిరుగుటకును, విను గునకును, అజీర్ణ భేదినిమంచిది. సీసా వెల రూ. 1-12-0.</p>	<p>Kuhalt కుల్ హాల్టి.</p> <p>ఎరువుగా నున్నను నెరసి నను వెంట్రుకలను తక్షణమే మినుమినులాడు ఎరువుగా గాని గోధుమరింగుగా గాని మార్పు గలదు. ఫ దో ఫ లి త ము శాశ్వతము.</p> <p>ఈ సాల్వూషన్ డి పెట్టె 1-కి రూ. 2-4-0.</p>
---	--	---

<p>W. E. SMITH & Co., Ltd Pharmaceutical Chemists & Druggists, Mount Road, MADRAS.</p>	<p>డబ్లియు. ఇ. స్మిత్ అండుకో., (లిమిటెడ్). మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు మదరాసు.</p>
---	--

మందులు గోరునప్పుడు యీపత్రిక పేరును దాహరించ గోరెదము

368

ప్రకటన

మన ప్రహారీ వాక్యము శక్తిమంత వెంటకర్తవ్య వి
విరచితములైన అమృతములైన ఈక్రింది గ్రంథములు గలవు.
అంధు భాషామహా శైలైన నన్నగ్రంథముల నమ్ముచేయించుట
వైత్యుడైన వెంటకర్తవ్య వి విమలమునకు దిగి భాషామహా
మన శిష్య గ్రంథముల విమలమైన నన్నగ్రంథములకు బడ
యగుట. అందులకు భాషామహా శైలమునకు నిర్వహణ
స్థితియందు వెంటకర్తవ్య వివిధ విమలమునకు సహ
యము చేయును. మన వెంటకర్తవ్య విమలములకు గలవు
1 శ్రీమతి మాధవము (నాటకము) 2 ఖుట
కాచలన హాస్యము (ప్రబంధము) 3 అబామిలో
సాఖ్యానము, (యక్షగానము) 4 సత్యనారా
యణపాదము (ప్రబంధము).
ఈ విమలమైన విరచితములను తెలిసికొన గోరువాడు
క్రింది చిత్రవాదకు ప్రాసీకొనవలయును.
వెంటకర్తవ్య వి గ్రంథములు
అంధుభాషామహా శైలము
తెలుగునెట్టి పేర్లు, చద్రాను.

GET GOOD SIGHT.

by removing the cause of bad sight. Don't commit the common error and take to spectacles as the only remedy for eye-trouble-they will correct your sight, but what you want some thing to cure your eyes, viz:-the Actina Treatment. Actina has succeeded where specialists had failed, simply because it assists, and not opposes, Nature. It is essentially a natural treatment and the hundreds of testimonials are proof that it is a successful treatment. To use it is simplicity itself remove the two screw caps from the Actina Instrument releasing the powerful vapour which applied to the eyes and inhaled through the mouth and nostrils, sets up and maintains a good circulation in all parts of the eye, removes congestion and restores the organ to perfect health. It is an unequalled cure for all eye troubles, such as Iritis, Cataracts, Granulations, Sore Eyes, Ulcer, Opacity, etc., etc. Invest Rs 25-8 in an Actina and save 'specialists' fees. Valuable booklet entitled 'Prof. Wilson's Treatise on Disease' containing particulars of Conditional Trial Offer and convincing testimonials post free from Actina H. P. Sole Agency, Batale (India) (669)

Actina Way.

మోన పోకుడు

తుప్పుపట్టినయకుండ చేయురంగులను తక్కువధరలకు కొని మానపోకుడు.
అట్లు తుప్పుపట్టకుండ చేయునది యొక్కటియే.

వాయిలెన్ డవ్ అండు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ సాల్వూషన్."

Wailles Dove & Company's "Bitumastic Solution."

దీనిని వంటెనలకు కప్పులకును నునయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల
మంచిది. దీనిని సాధారణముగా రైలువే కంపెనీలును ముగ్గునిసేవలువారు పట్టికు
పర్చునవారు బాగ్గుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ
చూచినను చూచుచుందురు. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.

వెల రూ. 56-0-0

సోల్ ఏంజెల్స్:-ది సోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్స్, లిమిటెడ్.
ది రిలయన్స్ ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్కుస్.
తిచాలపెట్టె నెం. 55కి రు,
మదరాసు

ఈ మ్యాజిక్ గోరునప్పుడు ఈపత్రిక పేరుకూడ నుదాహరించ గోరుచున్నాము

ఉచితము ! Free !! ఉచితము !!!
సర్కారునందు కిచ్చుచుచేయుచున్న నం 253
అణాస్థాపనము చేసినందుకు గల్గిన
రసీదు:- ఈ ముద్రపెట్టె ముద్రలు గల బట్టిను గొను
వారి కిచ్చుటకును. ఈ ముద్రలు వేసిన గణా మగవడవి
యెడల ఈ శ్లోకమునకు ఆ రసీదునందు చేసిన 1 మా
నములోగా వాడును పాపితే వెలను వాడును పంపుతాము.
ఈ ప్రతిజ్ఞను మేము రొమ్ముకట్టి చేయించుచున్నాము

గురుకుల జోబ్ కం.
శక్తివర్ధకము ! భాతుపావకము !! రోగనివారకము !!!
ఈ ముద్రలు పెట్టెదినను ఆశ్చర్యమునకు గుణము
లను గనుపరును. చికిత్సనదవుడల బుష్టి చేసి నిగనిగ మెరుకు
జేయును. శరీరమును మృద్ధిల్లి వీర్యవృద్ధి చే సునిద్ర
నిచ్చును. నడుమనొప్పి, వాయువు, కడుము, క్యాసము, దగ్గు,
కడుపునొప్పి, అజీర్ణము, చురుబద్ధత, జ్వరములు, మూలవాహిని
మేహరోగము, మూత్రరోగము, స్వప్నమందలి ప్రావణ్యము,
శ్రీలగ్నదము, కాలము తప్పి ఋతువులు వీటిని గమల
నాశముచేసి రక్తవృద్ధిము కుద్ధిము చేసి చక్కనిబంధవ్యాధు
లను నశింపజేయును
వెల బుడ్డికి రూ. 1-0-0, 8 కి రూ. 2-10-0. కి. 4. కేలు
దీ గుర్కు జోబ్ కం. బొంబాయి 31.

Seeds & Plants.
నానావిధ చెట్లదీనునులు.

మెడల్పు పొంగిన సేలం గ్రేవ్ మామిడి చెట్లు వలన
విధమైన చెట్లదీనులు యింక ఆనేక విధముల యింక మెం
క్కిల దీనులు సీస, నాటు, కామరూరలు, విత్తనముల నర
నడుగ వికసించుటకు. కావలసిన వారు అర్ధజా స్థాంతు
పంపి లే, కటముతో ఇంగ్లీషు తెలుగు శాస్త్రులు పంపుతాము.
కాబులు ఇంగ్లీషులో ప్రాయశః.

ఎన్. కె. ఐ. కాదర్ మీరాసాహేబు
(959) విత్తనములు, మొక్కల వర్తకుడు, సేలం.

చాళ్యపు పేంకటాచలపట్టణమువారి
ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాపథములు.

1. లక్ష్మీనిలాకరము:- లక్షోతులకు పైను రోగులకు
ఈ లక్ష్మీనిలాకరము రసములను విశేషముగా యోగ్యము. విశే
యము లక్ష్మీనిలాకర రసములకు సీసా తినుటయొక్క సుందరము
క్షుణ్ణుల నర్హ్యతను మైన సిద్ధాపథము రోగికి తేలికగా తా
కుంపును. ముగ్గుగలదు. విత్తనములు, మామిడి, బాల్మిక
వృక్షములు, నన్ని పాతము మెడలకును కత్తుక గుణములును.
సీసా 1-1 1-0-0, 5-1 1 ఇంచాం. (594)
2. శ్రీనివాస తెలు:- క్షుణ్ణులకు, నుంగుల పొప్పి
లోపుటకు మంచిమందు. సీసా 1-1 0-0-0, 5-1 1 ఇంచాం.
3. శ్రీకృష్ణ రామము:- దీనిని నేనించినప్పటినుండి రో
గములు కట్టక (కలరా) బాంతిలేదు, కీకలేదు, అజీర్ణ
లేదులు గుణము కాగలదు. సీసా 1-1 1-0-0, 5-1 1 ఇంచాం.
4. బాలసుబ్బోగ రామ:- విత్తనములకు విశేషము
గలదు. మంచము, చురుబద్ధము, అజీర్ణ లేదు, కృత్రిమము, కడు
పుపుట్టుమునుకు ఆకలిలేదనుటకు మెడలకును గుణములును
విత్తనములు పుష్టిగలదు. సీసా 1-1 0-1-0-0, 5-1 1 ఇంచాం.
5. బోజానయ్యార కస్తూరిమృగము:- విత్తనములకు
కృష్ణా బోజానయ్యార కస్తూరిమృగము కస్తూరిమృగము
కాది. మంచము, కీకలేదు, కడుపు, అజీర్ణము, కీక
కాతం, కాక్కువాములు, చురుబద్ధం, అజీర్ణం,
విశ్మయము, కుద్ధు మొదలగు రుగ్మ
లను రోగివలనను గుణములు విశేషము. (592)

విత్తనములకు సీసా 0-4 1
సీసా కర్మతో 6-4 1-1-1
1-1-1 2-1-1-1
2-1-1 1-1-1

విశేషములతో కూడ అనుబంధము మెడలకు గుణములు
శ్రీ సీసా రామ పద్మశాస్త్రి వ్రాసారు.

